

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT -
DORDTSE DINSDAG D.D. 1 APRIL 2025**

Vergaderzaal 3

1. Agendacommissie

**2. Instemmen met uitgangspunten "Gemeente Dordrecht Implementatie
Recycletarief" – Raadsvoorstel**

Agendapunten 2 en 3 worden gezamenlijk behandeld.

**3. Raadsinformatiebrief over Resultaten afvalscheiding Dordrecht 2023 –
Raadsinformatiebrief**

Voorzitter: Mevrouw Kruger
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Dhr. Van den Berg (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Mevr. De Groot (Beter voor Dordt)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van Pelt (Forum voor Democratie)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)
Dhr. Stolk (VSP)
Mevr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouder: wethouder T. de Jonge

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Dreuning

De voorzitter: Goedenavond allemaal, ik probeer heel langzaam te starten, omdat er nog wat mensen aankomen. En die zijn te laat, dat klopt. Goedenavond, vanavond hebben we een oordeelsvormende commissie over het instemmen met uitgangspunten, de gemeente ... Wat staat dat hier? Even kijken hoor. We moeten instemmen met de uitgangspunten 'Gemeente Dordrecht Implementatie Recycletarief'.

En dat is het raadsvoorstel. Als betrokken dossier wil ik noemen de raadsinformatiebrief over de Resultaten afvalscheiding Dordrecht 2023. Deze is toegevoegd aan het dossier, ter informatie. Ik wilde even een rondje doen, zodat de raadsleden zich kunnen voorstellen, en gelijk ook even aangeven wie dan de woordvoering doet. Mijnheer Den Hartog, Schalken, mag ik u ...

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel, voorzitter. David Schalken, en woordvoerder, Beter voor Dordt.

Mevrouw De Groot: Megan de Groot, Beter voor Dordt.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, Fractie van der Spoel.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, ook woordvoerder van Gewoon Dordt.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht. En als mijn collega aanwezig is, is zij de woordvoerder.

De heer Schalken-den Hartog: En anders?

Mevrouw Dreuning: Sjaak Dreuning, ambtelijke ondersteuning.

Mevrouw De Jonge: Tanja de Jonge, wethouder.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD. Alexander Kuhlmann is woordvoerder.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Stolk: En Leo Stolk, VSP. En Margret is woordvoerder.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De voorzitter: U bent precies op tijd. U kunt zich nog even voorstellen als degene die ook gaat spreken. Wilt u allemaal snel gaan zitten. En wil ik even het CDA vragen zich voor te stellen.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA.

De voorzitter: Dank u. En voor de VVD.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD. En excuus voor de late komst, voorzitter.

De voorzitter: En voor de ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Dank u wel. Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De voorzitter: Dank u wel. En voor GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De voorzitter: Dan zijn we, geloof ik, nu compleet. We zijn met dertien partijen. Dan halen we het quotum om inderdaad met elkaar in debat te gaan. Dat is al heel fijn. We hebben een aantal politieke vragen. En we buigen ons vandaag over de vraag, wat we vinden van het raadsvoorstel dat de invoer van recyclatarieven voorbereidt? En dat is allemaal in de lijn met het grondstoffenbeleid uit 2020. Aan deze oordeelsvormende sessie gingen twee technische briefings met gasten en een kennissessie met gasten en sprekers vooraf. En nu zijn we op het punt dat we de politieke vragen bij de kop gaan pakken. A, is het wenselijk om met een financiële prikkel gedragsveranderingen na te streven? Is het een goed idee om te betalen per zak, per kilo te introduceren in Dordrecht? En is de commissie overtuigd van de voorgestelde tariefprikkel? VVD, SP en Forum voor Democratie zijn de vragenstellers. Ik stel voor dat zo meteen een van hen begint. Ik wil u er allen op wijzen dat we twee uur de tijd hebben, maar dat we met dertien fracties aan tafel zitten. Dat het de bedoeling is dat we een eerste termijn hebben. Dat de wethouder gaat reageren. En dat we daarna nog afsluiten. Ik heb niet zo de behoefte om meteen te zeggen twee minuten, drie minuten. Ik wil het gewoon vrijlaten. Maar houd er alstublieft wel rekening mee dat er ook nog anderen zijn. En als u zich kunt aansluiten bij een eerdere spreker, graag, zodat we herhaling voorkomen. Wie mag ik als eerste het woord geven?

De heer Hartmeijer: Dank u wel, voorzitter. Drie vragen, zoals u zei, die eigenlijk in elkaars verlengde liggen. Ik pak ze gezamenlijk. Zijn wij ervan overtuigd dat we naar dit systeem moeten gaan van betalen per afvalzak, per handeling? En zorgt dit systeem voor minder restafval en beter scheiden van afval? Het antwoord is nee. Wij hebben altijd sceptisch gestaan tegenover deze methode van inzameling. En met de tijd, en zeker na de beeldvormende sessie in januari, zijn er eigenlijk alleen maar meer argumenten bijgekomen waardoor wij menen dat dit diftar-systeem niet geschikt is voor Dordrecht. We zien eigenlijk twee trends parallel aan elkaar lopen in Nederland. Het op meer plekken invoeren van diftar aan de ene kant en een systeem van nascheiding aan de andere kant. Dat laatste ligt nu niet voor. Maar als we diftar nemen, dan zie je dat bijna exclusief worden ingevoerd in kleinere gemeenten, platteland, dorpskernen, vaak in het oosten van het land. In grotere steden in de Randstad, met veel hoogbouw, zie je dit systeem niet. Qua infrastructuur en organisatie schijnt het knap lastig te zijn om dit goed in te voeren in hoogstedelijke gebieden.

In kleine gemeenten kun je vaak makkelijker communiceren, heb je meer ruimte voor extra bakken en kunnen mensen ook echt meedoen. Ook sociale argumenten spelen mee. Niet iedereen zal kunnen sjouwen met grote zakken afval van huis naar container, en kiest nu voor kleinere porties afval. Maar dat betekent dan wel elke keer afrekenen.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer, u heeft een interruptie van mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, even een kleine vraag richting de SP. Want de heer Hartmeijer stelde net, je ziet het vaak in kleine gemeenten. En in grote steden in de Randstad zie je dat het niet wordt ingevoerd. In de laatste beeldvormende vergadering, technische sessie hierover, zijn er juist vergelijkbare gemeenten, zoals Dordrecht, uitgenodigd, waar het is ingevoerd. We hebben bijvoorbeeld een positief verhaal uit Zwolle gehoord. Dat ligt dan niet in de Randstad, maar is wel even groot. Heeft de heer Hartmeijer daar dan een andere kijk op? Gaat het specifiek om de Randstad of gaat het specifiek om de grootte van de stad?

De heer Hartmeijer: Beiden. Kijk, om Zwolle te nemen. De gast uit Zwolle was niet eenzijdig positief, want die heeft ook gezegd, ik moet eerlijk toegeven dat de dumpingen en het afval rond containers niet is afgenomen. Dat is juist toegenomen, moest hij ook eerlijk bekennen. Zo simpel ligt het niet. Je hebt inderdaad wat grotere steden die wel diftar hebben ingevoerd. Maar in de Randstad veel flats zie je het eigenlijk niet. En heel veel gemeenten, daar kom ik zo nog op, hebben het juist ook weer teruggedraaid. Die kwamen tot de conclusie dat het niet werkte. Voorzitter, even kijken waar ik was hoor. Samen met pasjes voor de containers, ook straks in flats, worden er in onze ogen drempels opgeworpen om van je afval af te komen, terwijl voor een optimale verwerking je het mensen juist zo makkelijk mogelijk moet maken. Als mensen elke keer voor restafval apart moeten betalen, zullen er ook veel mensen zijn die hun restafval bij het gescheiden afval gooien. En zodoende ontstaan er vervuilde recyclestromen, wat de opbrengst weer vermindert. Waar je bij ons huidige systeem nog solidariteit hebt ingebouwd, wordt het met betalen per handeling toch vooral gezien als een particulier probleem. De vervuiler betaalt, maar dat weegt niet op tegen de nadelen. Want we hebben een groot probleem met dumpingen naast containers, zoals ik al zei, in de openbare ruimte, wat al heel lang bestaat. En wij vrezen dat met het betalen per zak dit fenomeen alleen maar groter wordt. En bepaalde wijken zitten al echt aan het plafond, qua leefbaarheid. Het is, kortom, een systeem wat voor Dordt ongeschikt is, wat er misschien heel leuk uit ziet op papier of in een model, maar wat in de praktijk zeer waarschijnlijk niet het resultaat heeft wat men ervan verwacht. In Arnhem werd het, na het zien van de resultaten via een referendum, toch maar weer snel afgeschaft. En in Enschede loopt al jaren een discussie of diftar nog wel houdbaar is, gezien de problemen daar. Exemplarisch is ook een uitspraak door bewoners. Ik betaal liever wat meer en dat mijn straat schoon is, dan dit systeem dat uitnodigt om te dumpen. Wij denken dat het veel verstandiger is om te kijken hoe men het afvalprobleem te lijf gaat in stedelijke gebieden, met veel hoogbouw, die lijken op Dordrecht. En wat nu voorligt vooral niet in te voeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hartmeijer. En wie mag ik het tweede het woord geven? De VVD of Forum? Forum voor Democratie, de heer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn geen voorstander van dit plan. En ons belangrijkste bezwaar is dat het hele plan gebaseerd is op de aanname dat als wij ons leven niet gaan beteren, als wij niet minder grondstoffen gaan gebruiken, dat de grondstoffen dan opraken. En wij beschouwen dat als een ongegrond alarmisme, dat bij burgers gevoelens van angst en schuld opwekt, als poging om de burger dan tot gedragsverandering te brengen. Waarmee we eigenlijk ook letterlijk onze schuld zouden moeten gaan afkopen. Dat lijkt wel een hedendaagse afluathandel. Wat we eigenlijk gaan doen, is normaal gedrag van een burger, namelijk je koopt iets, je consumeert dit, je gooit netjes je spullen niet op straat, maar in je afvalbak, dat gaan we dan criminaliseren. Waarmee het eigenlijk een toevoeging is aan het al bestaande arsenaal in de strijd tegen het burgerbestaan. Denk aan autorijden, vliegen, vlees eten, hout stoken, gasverwarming en sinds vandaag ook vuurwerk. Al die dingen die eigenlijk bij het normale burgerbestaan horen, die gewoon noodzakelijk zijn en sommige dingen die ook leuk zijn, wordt allemaal in de verdachte hoek gezet. Het is allemaal dubieus. Het is slecht. Je moet je er schuldig over voelen. En nogmaals, dat vinden wij niet een goede manier om op die manier een soort emotionele chantage richting burgers te plegen, om ze op die manier naar een gewenst doel te krijgen.

De heer Van den Berg: Voorzitter.

De heer Van Pelt: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van den Berg heeft een interruptie.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. Ik was benieuwd naar de gedachte van de heer Van Pelt. Afval verwerken kost geld. Ik zie dat niet per se als een schuld die je bij iemand neerlegt, maar gewoon, dat moet betaald worden. En daar kun je voor kiezen of dat je dat door één deelt of dat je zegt, degenen die iets meer afval heeft, betaalt ook iets meer. Ik kan de lijn niet helemaal volgen dat dat heel erg op zoek is naar schuld.

De voorzitter: De heer Van Pelt, de schuldvraag, waar komt die vandaan?

De heer Van Pelt: Ons bezwaar is eigenlijk vooral een principieel bezwaar. Je kunt heel veel praktische kwesties aan de orde stellen. Zal ook allemaal zijn betekenis hebben. Maar het hele plan heeft als uitgangspunt, dat is de aanjager van, als we niet radicaal het roer omgooien, dan raakt de aarde uitgeput en dan hebben navolgende generaties geen bestaan meer. En dat past helaas een beetje in een bredere trend. En eigenlijk is dat met name waar wij bezwaar tegen maken, want dat vinden we oneigenlijk. En daarmee valt, wat ons betreft, eigenlijk ook het hele plan een beetje in het water.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik graag het woord geven aan de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dan u, voorzitter.

De voorzitter: En die kan dat net zo beknopt als de twee vorige sprekers.

De heer Kuhlmann: Ik wilde net zeggen, het is niet voor niets dat we bij de vorige behandeling ook gevraagd hebben om extra veel tijd, omdat het voor ons een heel belangrijk onderwerp is. Ik denk trouwens ook voor meer mensen. Vandaar dat we er even goed naar willen kijken. Voor de Dordtse VVD staan er drie zaken voorop, waar het gaat om afvalinzameling. We willen een schone stad, we willen afvalinzameling die zo makkelijk mogelijk is voor onze inwoners en willen een systeem met zo laag mogelijke kosten. In theorie is betalen per zak of per kliko positief en eerlijk. De vervuiler betaalt. En dat is een mooi principe. Het probleem zit hem wat ons betreft in de praktijk in een stad als Dordrecht waar, laten we eerlijk zijn, niet elke inwoner zich altijd aan de regels houdt. De inhoud van een opengescheurde vuilniszak kan er al voor zorgen dat het op straat een vieze bende is. Afvaldumping moeten we zoveel mogelijk voorkomen. Iedere zak extra die naast een ondergrondse afvalcontainer staat, wordt gezet in plaats van erin, zorgt voor extra rommel op straat. We zijn voorstander van maatregelen die het voor inwoners makkelijker maken om hun afval in de afvalcontainer te doen, in plaats van te dumpen op straat. Dat is een belangrijk punt van hoe wij dit raadsvoorstel beoordelen. En onze fractie maakt zich zorgen dat deze manier van afvalinzameling, met betalen per zakje, gaat leiden tot meer afvaldumping en vuilere straten. En in de technische sessie zagen we een aantal voorbeelden die dat gevoel niet hebben weggenomen. Er werd zojuist ook aan gerefereerd. Behalve een schone stad hechten we ook veel belang aan een systeem dat zo makkelijk mogelijk is voor onze inwoners. En er zitten, wat dat betreft, ook positieve onderdelen in het voorstel, zoals de mogelijkheden voor betere communicatie en technologie, die inwoners kan helpen om hun afval correct aan te bieden. Tegelijkertijd willen we een aantal punten onder de aandacht brengen in het voorstel, die juist tot meer ongemak voor inwoners kunnen leiden. Vermindering van het aantal restafvalcontainers, zoals wordt voorgesteld. Wij zien risico's daarin. Als inwoners verder moeten lopen, dan maken we het niet makkelijker, zeker niet voor inwoners die minder goed ter been zijn. En er bestaat een kans dat ze hun afval op straat achterlaten. We zouden graag zien dat hier nog goed naar wordt gekeken. Voorzieningen voor luieraafval. Het plan om slechts twintig containers voor luieraafval te plaatsen, kan voor jonge gezinnen onnodige drempels opwerpen. We begrijpen de noodzaak van efficiënte inrichting, maar vragen het college om te onderzoeken of dit onderdeel niet verbeterd kan worden. Medische kliko's voor ouderen. We voorzien een terughoudendheid bij ouderen om een medische kliko in hun tuin te plaatsen. Dat kan gepaard gaan met een gevoel van schaamte en ook een stigmatiserende werking hebben. We vragen of het college hier ook oog voor heeft. We waarderen dat het college met dit voorstel streeft naar een efficiënter en kosteneffectiever systeem. Het is belangrijk dat we de stijgende kosten vanuit het Rijk niet een-op-een doorberekenen aan onze inwoners. Dan zullen de lasten verder stijgen. Wat voor onze fractie meeweegt, zijn de totale kosten verbonden aan de afvalinzameling. De afvalstoffenheffing, de kosten voor afvalhandhaving, de kosten voor schoonvegen van straten die vervuild zijn door opengescheurde zakken. Al dat soort zaken. We willen graag dat we schone straten hebben, waar het afval netjes wordt opgehaald op een inwonervriendelijke wijze, tegen zo laag mogelijke kosten. In een aantal gemeenten heeft de invoer van betalen per zak geleid tot een lagere afvalstoffenheffing. Tegelijkertijd zie je dat toegenomen afvaldumping leidt tot hogere kosten voor handhaving en het schoonmaken van straten.

Afgezien van de kosten, moeten we daarbij ook aantekenen dat handhaving geen wondermiddel is. Hoe goed onze handhavers ook hun werk doen, als er een grote toename is van het aantal afvaldumpingen, dan is dat niet op te lossen door een blik handhavers open te trekken. Wij kijken kritisch, maar ook onbevangen naar alle voorstellen die Dordrecht schoner en goedkoper maken. We moeten oog hebben dat de kosten ...

De heer Aarden: Voorzitter, is de heer Kuhlmann niet van mening, qua afvaldumpingen, dat dat een probleem is wat nu ook al zo is, en waar meer zou moeten worden gedaan dan alleen handhaving?

De heer Kuhlmann: Ik ben het met de heer Aarden eens dat afvaldumping inderdaad een probleem is. En dat kennen we helaas nu ook al in onze stad. Als zijn stelling is dat er geen verschil is tussen of je dit wel of niet zou invoeren, betalen per zakje voor wat betreft afvaldumping, dan ben ik het niet met hem eens, omdat we gezien hebben dat dat toeneemt. Daar zitten de zorgen. En voor wat betreft de aanpak daarvan, erkennen we dat dat een heel lastig probleem is. We zien dat daar nu ook heel hard aan gewerkt wordt. Ik ben zelf ook wel eens mee geweest met die handhavers. Maar natuurlijk op verschillende manieren wordt daar wat aan gedaan. Maar dat is een enorme uitdaging. En ik denk dat er geen eenvoudige middelen zijn om dat zo op te lossen. Vandaar ook onze zorgen van, op het moment dat dat toeneemt, dat betekent wat. Ik ga verder, voorzitter.

De voorzitter: Rondt u af.

De heer Kuhlmann: We moeten er oog voor hebben dat kosten die het Rijk in rekening brengt mogelijk tot hogere lokale lasten, een hogere afvalstoffenheffing kan leiden. Tegelijkertijd hebben we de nodige zorgen over dit raadsvoorstel. Te snel en grootschalig invoeren, verhoogt het risico op vuile straten. Wij vragen ons af of Dordrecht er klaar voor is om dit op 1 januari 2026 in te voeren. En in afwijking van het raadsbesluit uit 2020 is er tot nu toe ook geen testfase geweest van de invoer van een tariefprikkel, samen met de inwoners van Dordrecht. En wij denken dat er grote risico's kleven aan het ongetest invoeren van het betalen per zak in de hele stad. Het lijkt ons daarom handig en verstandig als het college de aangekondigde en door de raad besloten testfase eerst uitrolt in een beperkt gebied. Dan kunnen we daadwerkelijk de resultaten beoordelen. En dan is het zeker goed om daar ook mee te nemen, te kijken naar een gebied waar de afvaldumping nu ook al een uitdaging is.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst mevrouw Stolk. En dan de heer Van der Spoel. Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nou dacht ik toch dat de VVD zijn rug recht zou houden deze keer, maar nu komt er een tussenfase, een addertje onder het gras. En dat stelt mij toch een beetje teleur. Maar hoe kijkt de VVD er nu tegenaan dat er in Sterrenburg al overal van die containerbakken staan?

Wij zitten nu vandaag een raadsvoorstel te besluiten met elkaar, en in Sterrenburg, over de hele Blaauwweg, staan al van die bakken voor het invoeren van diftar. Hoe kijkt u daar nu tegenaan dat wij hier een commissie nu zitten te voeren, terwijl die bakken daar al staan?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, hoe kijkt u daar tegenaan?

De heer Kuhlmann: Ik wil even heel precies weten welke bakken mevrouw Stolk bedoelt, voor welk type afval?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, welk type afval?

Mevrouw Stolk: Voor alles.

De voorzitter: Voor alles. Ik heb geen idee.

Mevrouw Stolk: Ze staan op de Blaauwweg. Dat zijn de bakken voor groen, voor gft, plastic. Die zijn overal al neergezet.

De heer Stolk: Gft, plastic, restafval.

De voorzitter: En dat zou dan zijn voor ... Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Sorry.

De voorzitter: Er is maar één woordvoerder, mevrouw Stolk. Ik weet dezelfde achternaam, maar dan toch. De heer Kuhlmann, bent u bekend met diftar gebeuren?

De heer Kuhlmann: Ik heb nu een beeld. Hier kan ik antwoord op geven. Dank u wel, voorzitter. Kijk, waar het gaat om de kosten voor onze stad en voor onze inwoners, is het zo dat hoe beter mensen hun afval scheiden, hoe lager die kosten kunnen zijn, omdat er nu eenmaal meer in rekening wordt gebracht voor restafval. En tegelijkertijd is het zo, en dat is ook een van de zorgen die we hebben, dat er nu nog gebieden in Dordrecht zijn, zeker waar het gaat om hoogbouw, waar mensen geen realistische gelegenheid hebben om bijvoorbeeld groenafval weg te gooien, of andere stromen. Eigenlijk zijn we er wel voor, als je dat verbetert, want dat is sowieso een goede. Als je het voor mensen makkelijk maakt om hun afval goed te kunnen scheiden, daar hebben we geen moeite mee. Sterker nog, dat juichen we toe. Maar de zorg eigenlijk, en dat is dan misschien meteen een goed punt, wat we hebben gehoord in de presentatie over Zwolle, daar heeft men er heel bewust voor gekozen om dit systeem met betalen per zak pas in te voeren nadat overal, in elke wijk, in elke buurt, in elke straat er voldoende gelegenheden waren om goed je afval kwijt te kunnen. Ook voor groenafval. Dat is hier nog niet het geval. En dat is meteen, dan maak je het mensen wel heel lastig om het goed te doen.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat u genoeg antwoord hebt gegeven. Mevrouw Stolk nog even.

Mevrouw Stolk: Even een aanvullende vraag erop. Maar de Dordtse VVD is toch voor nascheiden?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Daar kom ik zo ook nog wel even op. Wij zijn staan er open voor om naar alle oplossingen te kijken. Maar voor wat betreft als je bakken voor groen ... Zover ik het weet, maar misschien weet mevrouw Stolk meer dan ik, de ontwikkelingen in techniek gaan snel, is nascheiding een methode die je kunt toepassen om plasticafval uit het restafval te halen. En bestaan er in elk geval op dit moment nog geen technieken om ook groenafval eruit te halen. Wat het een goede zaak nog steeds maakt, dat iedereen in elke wijk en in elke straat goede mogelijkheden heeft om groenafval in de juiste bak te doen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter, een vraagje nog.

De voorzitter: Een kleine vervolgvraag dan.

Mevrouw Stolk: Ik vind het wel belangrijk.

De voorzitter: Ik ook.

Mevrouw Stolk: Want als je het hebt over plastic, wil HCV juist heel graag schoon plastic. Als je gaat nascheiden, is dat alleen maar in het voordeel van HVC, of voorscheiden. Sorry, ik zeg het verkeerd. Bent u het met me eens?

De heer Kuhlmann: Maar nu wordt het wel misschien een wat gedetailleerde blik op nascheiding.

De voorzitter: Het is heel belangrijk, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Maar het is een relevant punt. Eerder heb ik me weleens laten vertellen, voorscheiding is voor de kwaliteit van plastic veel beter dan nascheiding. Maar we hebben recent in de commissie ook een presentatie gehad, waarbij er eigenlijk werd gezegd, ook nascheiding is een goed alternatief. Ik denk dat er voor beide veel te zeggen valt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. En ik wil u er wel op wijzen, we hebben technische sessies gehad. Mevrouw Stolk vroeg heel doodsimpel, bent u voor of tegen dit of dat. Misschien gewoon met ja of nee antwoorden.

De heer Kuhlmann: Zeker.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Kuhlmann: Wat zegt u?

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook een vraag aan de heer Kuhlmann van de VVD. Want ik hoor hem een heel verhaal vertellen over een schone stad, het moet makkelijk, lage kosten. En heel eerlijk, als ik de letters AA voorbij zie komen, dan denken de meeste mensen aan anonieme alcoholisten. Ik denk altijd aan afval Alexander. U bent echt een strijder. Of via de voorzitter, ik ken de heer Kuhlmann als een strijder. Ik trek ook vaak met hem op om afval tegen te gaan hier in deze stad. En ook met dit pleidooi, met dit verhaal zie ik een VVD van, kijk, ze zijn het er niet mee eens. Mijn vraag, voorzitter, naar de VVD, is het niet veel eerlijker naar de stad toe om gewoon te zeggen, wij zijn een coalitiepartij, ik moet me hier even gewonnen geven en deze geef ik aan GroenLinks en ik denk er zo over, maar helaas moet ik me nu gewoon even terugtrekken in deze?

De heer Kuhlmann: Nee. Dank voor de complimenten die u geeft. Maar waar misschien het verschil zit, wij zitten niet dogmatisch in de wedstrijd van, het een is pertinent goed of het ander is pertinent fout. Wij proberen te kijken naar oplossingen die werken voor de stad. En leggen dat langs de lat, die zaken die ik noemde. En waarbij je gewoon verschillende zaken moet wegen. Zo zitten we erin. Maar ik kan er nog wel iets bij ... Als de voorzitter het goed vindt, ga ik verder met mijn woordvoering. Dan kan ik nog wat kleuring geven.

De voorzitter: Ik zou u graag willen voort laten zetten, uw woordvoering, maar er zijn nog drie vragen.

De heer Kuhlmann: Pardon.

De voorzitter: De heer Gorter.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Ik zie de heer Kuhlmann niet als een AA, maar een AT, als een afvaltijger. Het enthousiasme van de heer Kuhlmann bij de vorige commissie was voor mij hoopgevend. Maar er kan in een week heel veel veranderen. Ik zou van de heer Kuhlmann willen weten waarom dit voorstel goedkoper gaat worden voor de Dordtenaar?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik zou zeggen, vraagt u dat aan de wethouder. Als u denkt, de Dordtse VVD is enthousiast over dit voorstel en gaat het exact, zoals dat nu ligt, doen, dan heeft u misschien net de verkeerde indruk gekregen.

De voorzitter: Mijnheer Gorter.

De heer Gorter: Voorzitter, ik heb denk ik niet de verkeerde indruk gekregen. Maar ik zou toch wel het antwoord willen hebben van de heer Kuhlmann en niet van de wethouder, waarom hij denkt dat dit voorstel minder gaat kosten voor de Dordtenaar? Daar kunt u toch wel antwoord op geven?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dat moeten we zien. En vandaar, ik stipte net het idee van zo'n test, een pilot aan, dan zou je dat kunnen zien. Daar wil ik straks graag wat meer over zeggen. Maar voor nu, op verschillende plekken in het land wordt er gezegd en komt naar voren, die afvalstoffenheffing is daar lager geworden door dit systeem. Of dat ook voor Dordrecht zo gaat werken, dat weet ik niet. Maar het maakt het wel de moeite waard om daarnaar te kijken.

De voorzitter: Helder.

De heer Kuhlmann: Uiteraard in samenhang met die andere punten die ik genoemd heb. Als u denkt, we kijken alleen met een financiële bril hiernaar, dan ziet u dat mis.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Gorter: Voorzitter, mag ik daar even nog op reageren?

De voorzitter: Nog een korte vraag, want er zijn nog twee vragen. En de heer Kuhlmann heeft nog niet zijn woordvoering afgemaakt. En volgens mij komen er dan nog wat ...

De heer Gorter: Voorzitter, dank u wel. U weet het niet, of u wilt het niet zeggen?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik ben geen financieel expert. Ik zie aan de ene kant een wethouder en ook gewoon bij een aantal presentaties dat er zeker voor wat betreft dat financiële element er enthousiast over wordt gesproken. Of dat zo ook in Dordrecht uitpakt en wat voor consequenties dat verder heeft, daar willen we graag naar kijken.

De voorzitter: Dank u wel. Dit is de derde keer dat u dit zo aangeeft. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. De heer Kuhlmann had het er net ook ... Het werd al net aangegeven door mevrouw Stolk van de VSP, dat eerder de heer Kuhlmann ook eigenlijk wel enthousiast werd over nascheiden. Nu hebben we verschillende sessies gehad, waarbij we vanuit Beter voor Dordt niet echt een evenwichtig beeld hebben kunnen krijgen tussen de voor- en de nadelen van bronscheiding en nascheiding. En dan vooral met name ook op de Dordtse situatie. Wij zijn vanuit Beter voor Dordt erg benieuwd of de VVD nog steeds ook een open mind heeft voor eventueel het nascheiden? Want ik heb het idee dat we daar gewoon te weinig over hebben gesproken met elkaar.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, of u nog oog heeft voor het nascheiden?

De heer Kuhlmann: Ja hoor. Wat me bijstaat, we hadden een aantal maanden geleden daar een sessie, waar een aantal verschillende presentaties werden geven. Ook, uit mijn hoofd, AVR over nascheiding. Waarbij de uitnodiging werd gedaan, jullie kunnen ook een keertje komen kijken. Het lijkt me heel goed als we daar als raadscommissie een keer langsgaan, om gewoon te zien hoe dat gaat.

De heer Schalken-den Hartog: Maar voorzitter, dan nog even kort.

De voorzitter: Mijnheer Schalken, kort.

De heer Schalken-den Hartog: De heer Kuhlmann geeft aan dat hij daar graag nog een keer wil kijken. Maar er ligt nu een voorstel voor. Waar gaat u nu voor? Want ik heb geen zin om daar te gaan kijken als dadelijk een meerderheid van de raad besluit om met dit voorstel te gaan werken.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Je moet nooit stoppen met nadenken. Wat er ook met dit raadsvoorstel gebeurt, evengoed zijn er denk ik allerlei zaken die van belang zijn. Nascheiding is er eentje. Zorgen dat we van die verdomde gele, pardon voorzitter, van die vervelende gele zakken afkomen, die openscheuren en die ellende geven. En wie weet wat de toekomst nog meer aan technieken brengt?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Schalken, een laatste opmerking.

De heer Schalken-den Hartog: Een korte, laatste opmerking. In de stukken staat ook heel duidelijk dat het belangrijk is dat de basis op orde is. Wat Beter voor Dordt betreft is die basis nog lang niet op orde. Wat vindt de VVD ervan?

De heer Kuhlmann: Het is heel goed dat u dat noemt. En dat sluit ook aan bij het puntje wat ik net ook even noemde richting mevrouw Stolk. Sowieso, misschien komen we nooit op het punt dat het perfect geregeld is met de afvalinzameling, maar er zijn absoluut belangrijke stappen nog te verbeteren. Ik vermoed dat iedereen het daar wel mee eens is. Als je dan inzoomt op het voorstel wat er nu op tafel ligt, betalen per zak of per klike, dat is het natuurlijk, denk ik, zonneklaar dat je dat alleen succesvol kunt invoeren op het moment dat iedereen de gelegenheid heeft om zijn afval goed te scheiden. Dat er overal een plek is, in elke buurt om dat groen in te leveren. Dat is nu nog niet het geval. Als u vraagt, zijn we er klaar voor, nog niet.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Schalken, een hele kleine vraag nog, want we hebben genoeg mensen nog die aan het woord moeten.

De heer Schalken-den Hartog: Als inderdaad de basis niet op orde is, dan kan het enige antwoord wat ik zou moeten horen alleen maar nee zijn bij de VVD, om inderdaad nu met dit voorstel akkoord te gaan. Want de basis is niet op orde. Het kan toch ook niet zo zijn dat de VVD dan wel akkoord gaat met dit voorstel?

De heer Kuhlmann: Ik zit te trappelen om de kans te krijgen om daar iets meer over te zeggen in de woordvoering.

De voorzitter: Dan laten we het eventjes hierbij. Dan komt het zo meteen terug, want daar gaat mijnheer Kuhlmann nog iets over zeggen. Mijnheer Kolkiliç wil nog een vraag stellen en de heer Roggekamp.

De heer Kolkiliç: Dank, voorzitter. Een aantal maanden geleden hebben we van het college resultaten grondstoffenbeleid fase 1.1 ontvangen. Ik had ook al een stukje verteld hierover tijdens de vorige commissie. En dan citeer ik. "De afvalscheiding stijgt in Dordrecht van 48 naar 56 procent. Hiermee stijgt Dordrecht nu in de top 5 van best scheidende zeer sterk stedelijke afval." Nou heb ik het jaarverslag van HVC bekeken, en ik citeer. "In gemeente Dordrecht is in 2022 206 kilo restafval per persoon ingezameld." En niet 191. "Gemeente Dordrecht scoort met 20 kilo brongescheiden plastic."

De voorzitter: Mijnheer Kolkiliç, wat wordt uw vraag voor de heer Kuhlmann.

De heer Kolkiliç: Daar kom ik naartoe. Een inleiding. Er zijn meerdere mensen die drie, vier vragen hebben gesteld. Ik heb vier zinnen hier genoemd.

De voorzitter: Terecht, gaat uw gang.

De heer Kolkiliç: "De gemeente Dordrecht scoort met 20 kilo brongescheiden plastic, blik en drinkpak per inwoner in 2022 laag, in vergelijking met andere HVC-gemeenten. Gemeente Dordrecht scoort met 62 kilo gft en etensresten per inwoner laag, in vergelijking met andere HVC-gemeenten. In gemeente Dordrecht is in 2022 42 kilo papier per persoon ingezameld. Dit is aan de onderkant van het gemiddelde, in vergelijking met andere HVC-gemeenten." We doen het helemaal niet goed. We staan niet in de top 5. En wat vindt de Dordtse VVD van deze tegenstrijdige informatie?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik moet eerlijk zeggen, ik heb niet nu meteen een overzicht van alle cijfers, maar ik vind het wel fair of eerlijk om even te reageren. Kijk, als je Dordrecht vergelijkt met andere HVC-gemeenten, is het denk ik goed om te beseffen dat er heel veel HVC-gemeenten zijn die natuurlijk niet op Dordrecht lijken. In een plattelandsgemeente, werd eerder ook al door een van de anderen, ik denk door mijn buurman, genoemd, is het natuurlijk makkelijker om afval te scheiden. Op het moment dat je een groot boeren erf hebt of een grote tuin, waar ruimte is voor van mijn part vier of vijf klike's, dan is het een stuk makkelijker dan wanneer je op een klein flatje zit met een klein balkonnetje. Dat andere HVC-gemeenten misschien beter scoren op dat vlak, dat geloof ik wel.

Ik denk dat we moeten kijken, hoe kunnen we het op de beste manier doen voor Dordrecht? Dat we ons concentreren op, wat past er hier? Ik weet niet of er nog andere ... Mag ik door?

De voorzitter: Nee.

De heer Kuhlmann: Pardon.

De voorzitter: Nog een vraag van de heer Roggekamp. En dan mag u verder met uw woordvoering.

De heer Roggekamp: Dank u wel.

De heer Kolkiliç: Ik heb geen antwoord op mijn vraag.

De voorzitter: Excuus, de heer Kolkiliç wil nog graag een antwoord op zijn vraag, of u vindt dat wij wel of niet tot de top 5 behoren of zouden moeten horen?

De heer Kolkiliç: Nee. Ik vroeg wat de Dordtse VVD vindt van die tegenstrijdige informatie, voorzitter.

De voorzitter: Klopt.

De heer Kolkiliç: En ik heb ook nog een vervolgvraag, naar aanleiding van wat de heer Kuhlmann net zei. Wanneer het op hetgeen komt wat ik aangaf, wil hij Dordt niet vergelijken met andere HVC-gemeenten. Maar wanneer we het over voorscheiden en nascheiding hebben, dan vergelijken we Dordt wel met het platteland in Zwolle.

De voorzitter: Platteland in Zwolle. Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Volgens mij is het goed om in de gaten te houden dat Dordrecht is niet hetzelfde als een hele hoop andere gemeenten. Daar zijn we het denk ik ook wel over eens. En voor wat betreft de situatie in Zwolle, ik denk niet dat Zwolle in dezelfde mate dezelfde uitdagende, kwetsbare wijken heeft als Dordrecht. Daar zitten verschillen in. Toch vond ik het tekenen, ben ik blij dat we die spreker, de medewerker van de gemeente Zwolle, de afgelopen week hier hadden, omdat dat nuttige informatie opleverde, waar eerder ook al aan gerefereerd werd.

De voorzitter: Mijnheer Kolkiliç, bent u tevreden met dit antwoord? Want ik zag u nee schudden.

De heer Kolkiliç: Ik herken alleen de heer Kuhlmann vandaag niet, voorzitter.

De voorzitter: Dat mag u vinden. Dan hebben we mijnheer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, voor ons ligt het voorstel om in te stemmen met dit raadsvoorstel. De Dordtse VVD hoor ik eigenlijk met een nieuw voorstel komen, met een testperiode in een ander gebied.

Dan was ik eigenlijk benieuwd van de heer Kuhlmann, of u dan tegen dit voorstel wil stemmen en met een nieuw voorstel gaat komen? Of hoe hij dat ziet in het licht van dit voorstel?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Daar zou ik graag op in willen gaan, als het kan. Is het goed als we even dit stukje woordvoering ... En als het niet tevreden is naar de heer Roggekamp, dan geef ik hem heel graag daarna antwoord. Maar even de gelegenheid om hem neer te zetten.

De voorzitter: U mag uw woordvoering voortzetten. En ik hoop wel dat dat nu in een afrondende fase is, want we zijn al bijna een uur onderweg en we moeten nog alle fracties.

De heer Kuhlmann: Ik snap het. Maar goed, ik kan er niets aan doen dat ik heel veel interrupties had.

De voorzitter: Dat klopt. Maar daarom, houdt u het zelf ook een beetje kort.

De heer Kuhlmann: Ik noemde inderdaad dat ... En dat is ook iets uit dat raadsbesluit van 2020. Daar wordt een testfase genoemd. En wij denken dat je dit niet zo kunt invoeren, zonder dat je die testfase hebt gedaan. Vandaar om dat even wat concreter neer te zetten zo'n pilot, waar je echt gaat testen, hoe werkt dat als je dit zou invoeren in Dordrecht? En dan zijn er ook een aantal belangrijke randvoorwaarden natuurlijk, die daarbij van belang zijn. Dat je goed meet, een nulmeting en monitoring. Dat de alternatieve voorzieningen goed op orde zijn. Dat naast die restafvalcontainers er ook andere containers zijn, voor groenafval, voor plastic. En dan zeg ik er meteen ook bij, zonder dat je de normale restafvalcontainers weghaalt, want dan maak je het natuurlijk moeilijker. Dan moeten mensen langer lopen. Dat je goede beschikbaarheid hebt voor wat betreft die luieraafvalcontainers. Er zijn allerlei zaken die daarbij van belang zijn. En wij zijn eigenlijk benieuwd hoe de collega's hier in de commissie kijken naar dit idee, en gaan daarover graag in gesprek. En dat is dan de afronding. Ten slotte wil ik graag benadrukken dat de Dordtse VVD altijd geïnteresseerd blijft in manieren om de afvalinzameling te verbeteren, in de wetenschap dat de wereld niet stilstaat en dat er altijd interessante ontwikkelingen zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Mag ik mijn woordvoering gewoon doen?

De voorzitter: U wil uw woordvoering ... Zijn er mensen die nog willen reageren? De heer Roggekamp, kort alstublieft.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Want ik heb niet gehoord of de VVD dan nu tegen dit voorstel is en met een nieuw voorstel gaat komen, of hoe hij dit wil gaan doen? Hij wil wel horen hoe wij ertegenaan kijken, maar ik hoor niet van de VVD wat de oplossing is om zo'n pilot op dit moment in te voeren.

De voorzitter: Mijnheer Roggekamp, het is een duidelijke vraag. Ik wil wel nog even zeggen dat dadelijk in de tweede termijn kan iedereen ook nog zeggen of je voor of tegen het voorstel bent, en met welke motieven. Want anders blijven we heen en weer gaan. Er komt zo nog echt een kans. De heer Hartmeijer heeft nog een korte vraag aan de heer Kuhlmann.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. De heer Kuhlmann stelt een pilot voor. Laat ik hem dan even als, dan maken. Als het blijkt dat het systeem echt gewoon niet werkt, maar mensen hebben wel, laten we zeggen, een jaar. Wel elke keer per handeling, per zak hebben moeten betalen, omdat mensen gewoon etensresten hebben en die daar vanaf willen. Wat zeggen we dan? Worden die mensen dan gecompenseerd, of iets dergelijks, als het niet werkt, als we dat terugdraaien? En hoeveel gaat dat kosten? Heeft de heer Kuhlmann daar al een beeld over?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, gedetailleerde vraag.

De heer Kuhlmann: Het waren twee vragen. De ene is van de Roggekamp, als je zo'n idee hebt, hoe zorg je ervoor dat dat uiteindelijk terechtkomt in de regelgeving van onze stad? Want er ligt nu een raadsvoorstel waar dat anders dan in dat voorstel van 2020 niet zo in zit. Er zijn natuurlijk verschillende manieren om dat te doen. We hebben natuurlijk een wethouder die heel aandachtig meeluistert. U kent ook natuurlijk de procedure via een amendement. Er zijn allerlei manieren. Maar goed, vandaar dat ik even benieuwd ben om te proeven, hoeveel enthousiasme is daarvoor, bijvoorbeeld? Hoe wordt daarover gedacht? Het andere is, hoe werk je dat dan uit? En de belangrijkste vraag is natuurlijk, op het moment dat uit zo'n pilot blijkt dat het een groot succes is, dan smaakt dat natuurlijk naar meer. Als blijkt dat het hele grote problemen oplevert, dan is natuurlijk ook duidelijk, daar moeten we niet mee door gaan. En het is inderdaad zaak als je dat zou doen, en je moet natuurlijk goed kijken op welke manier, dat je het op een hele zorgvuldige manier doet. Daar ben ik het helemaal mee eens.

De voorzitter: Dank u wel. En de heer Van der Spoel zit te trappelen om zijn woordvoering doen. Als iedereen dat goedvindt, dan mag hij daarmee beginnen.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik ga gewoon kort de vragen af die zijn gesteld. Is het wenselijk om met een financiële prikkel gedragsverandering na te streven? Nee, het lijkt een aantrekkelijk idee, maar in de praktijk werkt dat averechts. Burgers gaan afval ontwijken, dumpen of in andermans container plaatsen, wat leidt tot overlast en extra kosten voor handhaving. Twee, is het een goed idee om betalen per zak of per kliko te introduceren in Dordrecht? Nee, dit systeem werkt vooral in theorie. In werkelijkheid vergroot het de afvalproblematiek en leidt het tot hogere kosten voor de gemeente op de lange termijn. Drie, is de commissie overtuigd van de voorgestelde tariefprikkel? Ik hoop van niet. Dit systeem is niet de oplossing voor afvalscheiding.

Ik pleit voor een betere aanpak, zoals voorlichting, faciliteiten voor gescheiden afval en stimuleringsmaatregelen, zonder negatieve financiële gevolgen voor burgers. En voorzitter, ik rond af, maar het moet me toch van het hart, we voeren hier een schijn debat. Want de coalitiepartners hebben de rijen gesloten. Wanneer het puntje bij het paaltje komt, kiest de VVD duidelijk voor de coalitie en niet voor de Dordtenaren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. Mevrouw Van Engelen heeft een interruptie.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, ik heb de heer Van der Spoel niet heel vaak gezien bij de technische sessies. Misschien heeft hij wat informatie gemist.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

Mevrouw Van Engelen: Als ik hem even af mag maken, voorzitter, de interruptie?

De heer Van der Spoel: Hier ga ik wel even wat van zeggen, voorzitter. Want zoals mevrouw Van Engelen weet, ben ik een eenmansfractie. En het is moeilijk jezelf te splitsen over drie zalen. En tegelijkertijd, we leven in 2025, er bestaat zoiets als internet. En dan kun je dingen terugkijken. En dat heb ik ook gedaan. Gaat voort met uw woordvoering, en niet zo op de man spelen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel, niet zo snel geïrriteerd. Ik snap uw commentaar. Aan de andere kant, mevrouw Van Engelen heeft misschien nog een opmerking te maken. En laten we het vooral gaan hebben over het onderwerp, en niet elkaar continu de maat meten alstublieft.

De heer Van der Spoel: Sorry, voorzitter, maar de bal wordt gekaatst en dan kan deze terug worden verwacht.

De voorzitter: Ik heb het niet alleen u. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik wilde daarop antwoorden, dat ik het fijn vind dat de heer Van der Spoel de sessies heeft teruggekeken. Maar daardoor ben ik wel extra verbaasd dat fractie Van der Spoel niet op de hoogte is dat de verbrandingskosten nou eenmaal gaan toenemen. Dat is zo. Dat is regelgeving die op ons afkomt. En de enige manier om die kosten te drukken, is om minder restafval te produceren. En de enige manier om dat te doen, is om afval te scheiden. Het laatste stapje daarin is de tariefprikkel. Hoe gaat de heer Van der Spoel uitleggen aan de Dordtse inwoner dat hij er nu voor gaat kiezen om hun afvalkosten omhoog te gooien?

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, dat was een vraag aan mij. Ik geloof heel erg in nascheiding. En daarin verschillen wij blijkbaar van mening. Maar dat is waar ik voor zou gaan, als ik het voor het zeggen had. Maar ik zit niet in de coalitie.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, de heer Van der Spoel gaat voor nascheiding. U heeft nog een korte aanvullende vraag aan hem?

Mevrouw Van Engelen: Een kort aanvullende vraag. Ik snap heel goed dat de heer Van der Spoel met nascheiding komt. Dat is een compleet ander afvalstelsel. Alleen vanavond hebben wij het niet over afvalsystemen. We hebben het over, welk tarief gaan we invoeren? Want dit is het laatste stapje in het afvalstoffenplan, tenminste wat de raad vorige periode heeft vastgesteld en wat nu uitgerold wordt. Ik kan helaas de heer Van der Spoel niet tegemoet komen op voor- of nascheiding, omdat het raadsvoorstel wat wij hier bespreken gaat over een tarief. Daarbij wil ik wel aan de heer Van der Spoel vragen, bij nascheiding zitten ook weer veel hogere kosten aan verbonden, wie gaat daar dan voor opdraven? Dat moet uiteindelijk ook uit de afvalstoffenheffing komen. Of heeft de heer Van der Spoel daar een ander idee bij?

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ik vind het bijzonder dat mij wordt verweten dat we het daarover niet gaan hebben, want daar gaat het nu niet over in het stuk. En vervolgens krijg ik een vraag die daarover gaat. Nou ben ik de vraag alweer kwijt. Mijn excuus.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dat zal ik hem herhalen.

De heer Van der Spoel: De kosten, dat het hoger ligt.

Mevrouw Van Engelen: Want het gaat de heer Van der Spoel uiteindelijk om de kosten. Dan laat ik er eventjes buiten welk onderwerp we eigenlijk bespreken. De heer Van der Spoel wil het hebben over kosten. Nascheiding brengt ook hoge kosten met zich mee. De Dordtse inwoner mag niet opdraaien voor de afvalverbrandingskosten, maar mag de Dordtse inwoner van de heer Van der Spoel dan wel volledig opdraaien voor de nascheidingskosten? Dat is mijn vraag.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. En dat vind ik bijzonder.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Want volgens mij wordt er ook ... Weet je, hier zit gewoon een verschil van mening tussen, omdat er een groep is die zegt, dat is niet duurder, die nascheiding. Een andere groep zegt van wel. En ik behoor tot die groep die zegt, dit is niet duurder. En het maakt, denk ik, niet uit met welk argument ik kom, GroenLinks staat er op die manier in en ik sta er op deze manier in. En dat maakt het is lastig in deze discussie. Nogmaals, ik geloof er niet in dat het duurder is.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dan heb ik gewoon mijn antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dat is ook prima.

De voorzitter: Wat zegt u?

Mevrouw Van Engelen: Dan heb ik gewoon mijn antwoord. Dat is ook prima.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Van der Spoel. Als niemand meer een vraag heeft, dan wil ik vragen, wie wil vervolgens zijn woordvoering? De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, aan de hand van de drie vragen, is het wenselijk om met de financiële prikkel gedragsverandering na te streven? Dit hebben we inderdaad in 2020 bedacht. Voor mijn gewone werk ben ik de laatste tijd best wel bij wat afvalverwerkers geweest. En ik kan zeggen dat de technologie in de afgelopen vijf jaar heel hard is veranderd. Is het wenselijk? Die vraag zou ik best wel aan willen gaan, maar dat is niet de vraag nu, denk ik. Is het een goed idee om te betalen per zak? Ik geloof niet in dat er minder restafval komt, want dat is waar het om gaat, ook als ik kijk naar de rapporten van het afgelopen jaar over deze gemeente. Is de commissie overtuigd? Eigenlijk niet. Tenminste, wij zijn niet overtuigd. We hebben in de eerste beeldvormende sessie gevraagd om ook een gemeente te zien wie gestopt is. Die hebben we helaas niet gekregen, de vorige keer, maar kwam Zwolle hier. En eigenlijk gaf Zwolle aan, het is wel leuk, alleen je moet je randvoorwaarden heel goed op orde hebben. En daar hebben ze ook een paar jaar over gedaan. En wij hebben dat niet op orde. Verder denk ik dat we heel veel aandacht hebben gehad aan het bijzetten bij de containers. Maar waar het om gaat, is dat verbranden. En dat is restafval. Het scheiden van het restafval hebben wij het heel weinig over gehad. Wij zijn er niet van overtuigd dat dit voorstel het juiste voorstel is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Wie mag ik vervolgens ... Niemand staat meer te trappelen. De heer Schalken, gaat uw gang, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Er is natuurlijk inderdaad al heel wat gezegd. Ik heb al een aantal interrupties gemaakt. Beter voor Dordt staat, om te beginnen, pal achter het streven naar minder restafval en meer hergebruik van grondstoffen, want dat is noodzakelijk voor een duurzame toekomst. En we zijn de afgelopen periode, en dat gaf ik net ook al aan de heer Kuhlmann aan, overspoeld met goede voorbeelden van goede resultaten met bronscheiding, waarbij we jammer genoeg niet goed een vergelijking hebben kunnen maken met welke goede en minder goede resultaten er zijn met nascheiding in goed vergelijkbare gemeentes. Als je gemeentes gaat vergelijken die bronscheiding doen met de gemeente Dordrecht, dan moeten dat wel ook gemeentes zijn die net zoveel hoogbouw hebben als Dordrecht. En dat is in de meeste gevallen niet waar. Je kunt het niet goed vergelijken. En als ik dan ga naar de politieke vragen, of het wenselijk is om met een financiële prikkel gedragsverandering na te streven, dan vindt Beter voor Dordt dat geen goed idee. Zeker niet zolang de basis nog niet op orde is. En ook zolang wij er nog niet van overtuigd zijn dat bronscheiding een betere vorm van afvalscheiding is dan nascheiding is. Is het een goed idee om te betalen per zak, per kilo, om dat te introduceren in Dordrecht? Nee, voorzitter, dat moeten we niet doen. De basis is nog niet op orde. En als laatste de laatste vraag, is de commissie overtuigd van de voorgestelde tariefprikkel? u raadt het antwoord, Beter voor Dordt is daar niet van overtuigd.

De voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. De vervuiler betaalt eindelijk, want de Dordtenaar scheidt al jaren goed hun afval, maar betaalt nog steeds voor degene die dat niet doet. In het raadsvoorstel wordt ons gevraagd om het nieuwe vaste tarief en het nieuwe variabele tarief vast te stellen. Het variabele tarief geeft de Dordtenaar zelf controle over hoeveel zij willen betalen voor hun restafval. Wat ons betreft mag het variabele deel nog meer ruimte krijgen dan voorgesteld, zodat de Dordtenaar nog goedkoper uit kan zijn wanneer die goed scheidt. Maar ook zijn we realistisch ... Scheidt is leuk? Maar ook zijn we realistisch, er zijn sommige plekken waar het variabel tarief nog niet mogelijk is. En daarom komt de gemeente uit op deze verhouding vast en variabel. We vinden dit een goede stap naar het belonen van afval scheiden en hopen in de toekomst op een hoger variabel tarief, om de Dordtenaar nog meer controle te geven over hun eigen portemonnee.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, de heer Schalken heeft een interruptie.

Mevrouw Van Engelen: Dat mag.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, het klinkt heel mooi wat mevrouw Van Engelen aangeeft, de vervuiler betaalt. Maar is het ook diezelfde vervuiler die betaalt die die afvaldumpingen doet en die vervuiler die dadelijk zijn zakken ernaast gaat zetten? Want dat is niet die vervuiler die dat dan gaat betalen.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, als u het toelaat en de heer Schalken het ook toelaat, daar kom ik later in mijn woordvoering op terug.

De voorzitter: Is dat goed, mijnheer Schalken?

De heer Schalken-den Hartog: Eigenlijk wil ik nu een antwoord.

Mevrouw Van Engelen: Dat mag ook. Zeker. Dat mag zeker.

De voorzitter: Kijkt u even in uw woordvoering waar het staat en geef dan nu het antwoord.

Mevrouw Van Engelen: Zeker. Ik ga het even uit de losse pols vertellen, denk ik. Wij hebben het hier vanavond over dit raadsvoorstel en over het tarief vaststellen. We hebben natuurlijk ook te maken met de ombuigingen. En er zal bezuinigd moeten worden. Het variabel tarief invoeren is een bezuiniging op onze verbrandingskosten. Met die bezuiniging op onze verbrandingskosten kunnen we de handhaving op bijplaatsing van afval op zijn minst behouden. GroenLinks Dordrecht hoopt zelfs dat we dat kunnen laten groeien. Hoe meer wij met zijn allen besparen op het restafval, hoe meer wij in kunnen zetten op de bijplaatsingen, de mensen die zich niet netjes houden aan het afvalsysteem, om die aan te pakken.

Gaan wij echter niet voor een variabel tarief of diftar, zoals het hier ook vaker wordt genoemd in dit raadsvoorstel, dan zal het zo zijn dat we nergens geld in het laatje krijgen om die handhaving ook te behouden. En zullen we daarop moeten bezuinigen, om de kosten voor de inwoner weer een beetje behapbaar te houden. Het zijn eigenlijk twee keuzes. Als we de kosten voor de inwoner nu voor dit jaar hetzelfde houden, en die gaat dan oplopen in de loop der jaren, omdat afvalverbranding van het restafval gaat duurder worden, kunnen we geen handhaving meer bieden. Als we het variabele tarief instellen, dan gaat de verbranding van het afval, die kosten, naar beneden, waardoor we in ieder geval de handhaving kunnen behouden. En hoe meer er afval gescheiden wordt, hoe meer we natuurlijk overhouden om dan die handhaving uit te breiden.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, in reactie daarop, want er wordt toch niet goed zaken met elkaar vergeleken. Want het is natuurlijk niet zo, wanneer wij niet gaan voor het recycletarief, dat we ons gaan blijven inzetten om ervoor te zorgen dat er steeds minder restafval is en dat er steeds meer afval gescheiden wordt. Dat gaat ook door. Met daarbij ook, wellicht in de toekomst, de kans dat die verbrandingskosten niet zo zullen stijgen als dat ze nu zouden stijgen met de huidige verbranding, omdat het aantal kilo's hoger is. En daarbij is het natuurlijk ook nog zo dat eerder al duidelijk werd, uit de presentaties, dat de pakkans met betrekking tot handhaving heel klein is. Hoe efficiënt gaat het zijn, en komen we inderdaad met die 3 ton voor handhaving uit op het moment dat we zo'n recycletarief gaan invoeren en er wellicht veel meer afvaldumpingen zijn, en los van de afvaldumpingen ook nog plaatsingen in de kleine afvalzakjes en het verkeerde afval aanbieden?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik snap de vraag van de heer Schalken, maar mijn insteek is eigenlijk anders. Ik verwacht niet dat de verbrandingskosten hoger zullen worden, omdat wanneer we niet een variabel tarief invoeren dat de Dordtenaar opeens slechter gaan scheiden of minder gaan scheiden. Dat zal inderdaad zo blijven, want dat doen onze inwoners ook zonder tariefprikkel al bovengemiddeld goed. Alleen wat er gaat gebeuren, die kosten gaan hoger worden, omdat het niet duurzaam is. En er komen milieuregels op ons af. En daar zal je als gemeente steeds meer voor moeten gaan betalen. En daarom moeten we met elkaar een plan hebben om die kosten zoveel mogelijk te drukken. Daar zit verschil één. En uw tweede vraag was?

De voorzitter: Dat was deze. Dit was de vraag, volgens mij.

De heer Schalken-den Hartog: Dit was volgens mij de vraag. Maar ik wil daar nog wel kort op reageren.

De voorzitter: Heel kort, want er zijn nog meer vragen.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, ik vind het zo jammer om te constateren dat GroenLinks, wat dit onderwerp betreft, gewoon op een groene wolk zit en echt niet realistisch ziet wat de gevolgen zullen zijn voor de gemeente Dordrecht, als wij nu echt dit tarief gaan invoeren.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik weet weer wat ik wilde toevoegen aan mijn antwoord, richting Beter voor Dordt. Dat zit ook in mijn woordvoering. Want het liefst zitten wij op een groene wolk, maar de realiteit staat natuurlijk altijd gewoon voor je deur. En daar moeten wij naar kijken. Wij hebben ook de signalen van bijplaatsingen gehoord en de angst daarvoor. Nu is het zo dat in de technische sessies en de zoektocht van onze gemeente naar het variabel tariefsysteem, het diftar-systeem, zijn er natuurlijk problemen boven tafel gekomen. Bijvoorbeeld, waar vinden die bijplaatsingen veel plaats? Dat is bijvoorbeeld bij de onderverhuur, waar veel arbeidsimmigranten in wonen. Die krijgen vaak geen afvalpas van hun verhuurder. Ze spreken de taal niet. Ze zijn niet ingelicht. Uit de commissies is gebleken, en dat staat nu ook in dit raadsvoorstel, dit moet hoe dan ook supergoed gecommuniceerd worden, wil je het laten werken voor alle inwoners van Dordrecht. En dat zit hier ook in. Ik zal er later in mijn woordvoering op terugkomen, voorzitter. Maar dat is ook een van de redenen dat wij er vertrouwen in hebben. Juist omdat de problemen van afvaldumping met dit systeem veel meer naar boven zijn gekomen, kunnen we ze aanpakken.

De heer Schalken-den Hartog: Maar, voorzitter, toch kort.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ik kom toch weer terug op die groene wolk van GroenLinks, want het is niet alleen maar zo in wijken waar heel veel kamerverhuur is. Ik woon zelf op Steegoversloot. Er is echt weinig kamerverhuur. En als ik achter mij kijk, gewoon iedere dag staat de rotzooi naast de pakken. Echt iedere dag. En niet zo'n klein beetje ook. Dat is niet alleen bij de punten waar u ...

De voorzitter: En uw vraag is?

De heer Schalken-den Hartog: Dat er gewoon geen realistisch beeld wordt geschetst.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Dat is geen vraag. Dat is een mening die u geeft.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, een kleine reactie.

De voorzitter: De heer Van der Spoel had een vraag.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik ga toch even verder over die groene wolk van GroenLinks. Want mensen die elke dag moeten kiezen tussen een warme maaltijd of de energierekening betalen, die zijn niet bezig met afval scheiden.

En we kennen allemaal die piramide van Maslow. Eerst komt het voedsel, onderdak en veiligheid, en pas daarna komen zaken als milieu en duurzaamheid. En dat vind ik dan typisch. We konden vorige week lezen dat GroenLinks samen is gegaan met PvdA. En ik denk dat het hier juist clasht, op dat moment, van GroenLinks die altijd bezig is met duurzaamheid en PvdA bezig zijn met de arbeiders. Althans, vroeger, zeggen ze dan. Wat ik me afvraag, hoe legt GroenLinks uit dat arme gezinnen Dordrecht straks extra gaan betalen, terwijl ze al nauwelijks rondkomen? Want dat gaat dit systeem veroorzaken.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, het klopt dat onze minima in de Dordtse samenleving niet bezig is met afval scheiden of het milieu. En het is hun goed recht. Waar zijn ze wel mee bezig? Waar kan ik besparen om mijn gezin eten te geven? En dat is precies hier, bij het variabele deel. Dat is precies hier, bij controle over je eigen portemonnee. Waar kan ik het heft in eigen handen nemen om geld te besparen? Gaan wij hier echt als lokale overheid zeggen, we gaan de kosten laten stijgen, we gaan uw kans op besparen afnemen? Want dat is het verhaal wat u vertelt.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik heb hier een bevestiging van wat ik al dacht. Ik moet de grap over havermelk en cappuccino niet maken, maar dit is echt typisch GroenLinks. En daar hou ik het bij.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel, dit is ook een constatering. Wie wilde nog meer? De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ben benieuwd of de fractie GroenLinks ouderen, die gebonden zijn aan hun ziekbed en die dagelijks enkele zakken afval hebben, zien als vervuilers van de stad?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, of wij die zien als vervuilers van de stad? Nee. Ik ga hier wel aan toevoegen, GroenLinks Dordrecht is heel erg blij geweest met alle technische sessies die op dit onderwerp zijn aangevraagd, de kritische vragen, onder andere van de VSP, de VVD over dit onderwerp. Want daar hebben we ook te horen gekregen voor medisch afval zijn allerlei uitzonderingen, voor luieraafval zijn allerlei uitzonderingen. Wij zijn niet de eerste gemeente die een variabel tariefstelsel wil invoeren. Bij andere gemeenten zijn die kinderziekten allemaal naar boven gekomen. Die zijn gestruikeld, blauwe plekken opgelopen, zijn weer opgestaan. Wij hebben al die informatie kunnen verwerken in ons systeem. En daarom durft GroenLinks Dordrecht, na al die technische sessies, na elke keer de bevestiging te hebben gehoord, we hebben aan die groep gedacht, achter dit raadsvoorstel te staan. Als de randvoorwaarden niet op orde zouden zijn, dan zouden wij hier nooit mee hebben in kunnen stemmen.

De voorzitter: De heer Gorter.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Is GroenLinks niet van mening dat op het moment dat bekend is dat die zak een eurobedrag krijgt die Dordtenaar juist ervoor gaat zorgen dat hij hem ernaast zet, na 22.00 uur, en niet meer in die bak doet? Want ik denk dat dat de praktijk zal zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, daar wilde ik eigenlijk in mijn woordvoering op terugkomen. Ik kan reageren op het laatste deel van de zin van de heer Gorter, dat hij kan gissen dat dat de uitkomst zou zijn. Ik heb iets meer vertrouwen in de Dordtenaar, want het gebeurt nu ook al vrij goed. En er zit ook een heel groot deel vanuit de gemeente natuurlijk in de communicatie, maar daar ga ik zo meteen op terugkomen in mijn woordvoering. Maar ik ga niet gissen. Ik laat graag het systeem zichzelf bewijzen.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Even niet zozeer op de ideologische verschillen, maar gewoon de hele praktische kanten. Mevrouw Van Engelen vroeg, denk ik, terecht aandacht voor dat die communicatie heel belangrijk is. Zo zijn er natuurlijk meer randvoorwaarden. Ik ben benieuwd of mevrouw Van Engelen het met me eens is dat op het moment dat ... Daar wordt natuurlijk aan gewerkt. Maar als blijkt dat het nog niet zover is, en dat is natuurlijk best een hele klus om dat echt heel goed te doen, want het is heel belangrijk, om het op 1 januari 2026 te doen, dat het dan beter is om het heel goed te doen. Laat ik het anders zeggen. Dat je het niet kunt invoeren voordat aan die randvoorwaarden, waaronder die hele belangrijke communicatie, is voldaan.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, eigenlijk betreft de heer Kuhlmann van de VVD de communicatie bij de randvoorwaarden. Die communicatie staat nu in het raadsvoorstel, dat het communicatieplan ook nog richting ons zal komen. En dat is ook toegelicht in de beeldvormende en technische sessies. Bij GroenLinks was het idee al dat dat eigenlijk redelijk geborgd is. Wij zouden het natuurlijk wel kunnen begrijpen als er politiek behoefte is aan, we willen het communicatieplan zien als randvoorwaarde. Ik kan heel goed begrijpen dat dat uw mening zou zijn. Maar van wat ik heb gehoord over de communicatieplannen, zijn we daar voor nu positief vanuit gegaan.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat u verder met uw woordvoering. Nog niet. Er zwaaien nog twee handjes. De heer Schalken. En dan de heer Roggekamp.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, in een vorige beantwoording gaf mevrouw Van Engelen aan dat ze er voldoende vertrouwen in heeft, volgens mij, dat de basis op orde is. En ik gaf net klip-en-klaar duidelijk aan dat die basis op heel veel plekken nog echt niet op orde is. Er zijn nog zat gebieden waar mensen, als ze een gfe-afvalzakje hebben, als ze dat in een goede bak willen gooien, dat ze daar tien minuten voor moeten lopen.

Dat gaan mensen niet doen. En als ze dadelijk met een tariefprikkel worden geconfronteerd, dan gaat dat zakje echt niet tien minuten lopen naar die bak, ook niet vijf minuten lopen naar die bak, maar dan verdwijnt het waar het eigenlijk niet hoort. Wat vindt mevrouw Van Engelen ervan?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dan ga ik aan de heer Schalken vragen, is het al 1 januari 2026?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Het is nog geen 1 januari 2026. Dat is een heel kort en krachtig antwoord. Maar als ik kijk naar de snelheid waarmee we ook de gewinning hebben met bijvoorbeeld het plastic afval, hoeveel jaren dat kost om dat alweer een beetje goed in de hand te houden, en wat dat betreft vind ik dat we dat in Dordrecht ook nog echt niet goed georganiseerd hebben, dan heb ik daar echt geen vertrouwen in dat die basis op 1 januari op orde is. En kunnen we volgens mij veel beter blijven inzetten op het bevorderen van het scheiden, zonder een tariefprikkel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Schalken. Mevrouw Van Engelen, de heer Roggekamp heeft nog een vraag.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik begrijp dat GroenLinks, net als de meeste andere partijen, zo min mogelijk afval naar de verbrandingsoven wil hebben. En ik denk dat we het daar allemaal mee eens zijn. Echter, in de laatste technische sessie hebben we een rapport gekregen, en daar staat heel duidelijk in dat het restafval dat naar de verbrandingsoven is gegaan juist meer is geworden. En niet omdat er meer ingezameld is, maar omdat er heel veel gft en plastic afval afgekeurd is en daardoor naar de verbranding, en dus naar de restafval ging. Gelooft mevrouw Van Engelen echt dat als we moeten betalen voor dat restafval, wat nu voor een deel ook bij groen en bij andere dingen is gestopt, dat mensen dan beter gaan scheiden, terwijl ze dan extra moeten betalen?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, de heer Roggekamp snijdt een punt aan waar ik zelf de laatste technische sessie ook mee zat. Toen ik het verhaal van Zwolle hoorde, die dit systeem al heeft uitgeprobeerd voor ons en inderdaad de kinderziektes al heeft beleefd en geproefd. En een van die dingetjes was inderdaad, als ik mijn groenafval inzamel in een plastic zakje en ik gooi dat plastic zakje vol met mooi groenafval in de groene bak, dan is het niks meer waard, want dan zit er plastic bij. En toen dacht ik, dat is inderdaad ook zo. En net als dat we gele plastic zakken faciliteren als overheid, zou het zeker een optie zijn om biologisch afbreekbare zakken te faciliteren als overheid, zodat je ook je inwoners de mogelijkheid geeft om hun groenafval daadwerkelijk goed in te zamelen.

Anders dan zijn we natuurlijk een dief van ons eigen systeem. Zo zijn er inderdaad toevoegingen aan het hele afvalstoffenbeleid, wat zou kunnen. Alleen ik heb me vandaag gericht op het raadsvoorstel. En dat gaat over de tariefprikkel.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, gaat u verder met uw woordvoering. Rond u af, denk ik, zo'n beetje.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ik weet eerlijk gezegd niet meer zo goed waar ik was. Ik weet het alweer. Ik had net gezegd dat we het een goede stap naar het belonen van afval scheiden vinden en hopen in de toekomst op een hoger variabel tarief. En dan wilde ik ernaartoe, er worden zakken naast de containers geplaatst. Dat gebeurt zonder betalen per zak, oftewel het variabel tarief. Dat zal met variabel tarief ook gebeuren. Wat de inwoner moet weten, voorzitter, is dat als we variabel tarief niet invoeren, zij de komende jaren flink meer zullen moeten betalen voor hun afval, omdat de verbrandingskosten hoger zullen oplopen dan ooit. Dat is wat ik net ook al stelde in een antwoord van een interruptie. Bij de invoering van een variabel tarief is de inwoner die afval scheidt zelf goedkoper uit en drukken we met elkaar de kosten van afvalverbranding. En met dat overgebleven geld kunnen we ervoor zorgen dat bijplaatsing wordt gehandhaafd op het niveau wat we nu al mogelijk hebben gemaakt, en hopelijk ook nog kunnen verhogen, want dat is overduidelijk nodig. De bijplaatsing is een probleem. Dat is iets wat alle partijen hier aan tafel met elkaar zeggen. Dan sla ik die even over, want die heb ik ook op een interruptie beantwoord. Dit alles zal goed gecommuniceerd moeten worden. Want wanneer we het woord kosten of tarieven horen, is dit vaak negatief. Zeker met het bestaande wantrouwen richting de overheid, wat er in onze samenleving, en ook vaak terecht, bestaat. Maar wij hebben heel duidelijk in de beeldvormende sessies gezien, en dat staat ook in het raadsvoorstel, er gaat uitgebreid gecommuniceerd worden naar alle inwoners. De raad krijgt dit plan ook te zien. Daarom, nogmaals, kunnen wij instemmen met het voorgestelde tarief en het uitgebreide communicatieplan, want GroenLinks Dordrecht wil de eerlijke oplossing voor onze inwoners.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Engelen. Wie? De heer Gorter.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Ik dacht eventjes, ik ga alleen maar nee, nee, nee zeggen.

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende.

De heer Gorter: Maar dat ga ik toch niet doen.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Gorter: Op Ons Eiland is niet overtuigd van recycletarief. Na 2 beeldvormende commissievergaderingen, waarin er voornamelijk een positief beeld werd geschetst over de invoering van het recycletarief, blijven wij van mening dat dit beeld te rooskleurig is.

De resultaten uit de gemeente Zwolle zijn inderdaad bemoedigend, maar deze gemeente heeft fors geïnvesteerd in ondergrondse afvalstations, die bijna op elke hoek van de straat te vinden zijn. Daar beschikt de gemeente Dordrecht niet over. Niet over zo'n dergelijke infrastructuur. Op Ons Eiland is niet overtuigd dat de invoering van het recycletarief, dat bovendien slechts voor 11 procent beïnvloedbaar is, daadwerkelijk voordelen oplevert voor onze inwoners. Sterker nog, wij vrezen dat de Dordtenaar hierdoor uiteindelijk meer gaat betalen. Dit voorstel biedt, naar onze mening, onvoldoende stimulans om beter afval te gaan scheiden. Daarnaast maken wij ons ook ernstig zorgen over de toename van de bijplaatsingen. Dat is nu al een groot probleem en zal, naar onze mening en verwachting, alleen maar erger worden. Om die reden steunen wij dit voorstel niet. Wij pleiten ervoor om serieus onderzoek te doen naar afval nascheiding, of een combinatie van bronscheiding en nascheiding. Ik weet wel dat dat niet een onderwerp is van deze vergadering, maar ik acht het toch van groot belang om dit aan te kaarten en het college grondig onderzoek te laten doen naar deze mogelijkheden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Gorter. Krachtig en kort. Kort en krachtig. Laat ik hem zo zeggen. Wie mag ik het woord geven? De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, eigenlijk een nee op alle drie de politieke vragen. En waarom? Wij zijn er volledig van overtuigd als fractie dat we onze verantwoordelijkheid moeten nemen als het gaat om afvalscheiding en het verminderen van restafval, maar de manier waarop telt ook. En daar hebben wij als fractie zorgen over. In dit voorstel ligt de nadruk op het zogenoemde recycletarief. Een financiële prikkel, waarbij inwoners minder gaan betalen als zij hun afval goed scheiden. Het idee is begrijpelijk, maar de praktijk is weerbarstiger. Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden. Niet iedereen heeft ruimte, de gezondheid of de kennis om afval perfect te scheiden. En daarbuiten vinden wij het ook niet aantrekkelijk als we zien dat er klike's rondslingeren bij nieuwbouwwijk momenteel. Daarom is het belangrijk om te kijken naar effectiviteit. En daarom pleit de Dordtse DENK nadrukkelijk voor nascheiding als uitgangspunt in het Dordts beleid. Dat blijkt uit ervaringen in andere gemeenten en uit onderzoeken. Moderne technologieën momenteel maken het mogelijk om achteraf zeer effectief afvalstromen van elkaar te scheiden. Kortgeleden stond ook nog een artikel in de krant over Barendrecht, dat het daar veel beter gaat qua cijfers. Daarmee halen we hoge scheidingspercentages, zonder dat we extra druk leggen op huishoudens die het al moeilijk genoeg hebben. Voorzitter, DENK heeft ook zorgen over de sociale gevolgen van dit recycletarief. Wat als je ziek bent en veel medisch afval hebt? Wat als je moet rondkomen van een minimuminkomen? Wat als je per ongeluk te vaak je restafval aanbiedt en daardoor onbedoeld in de financiële problemen komt? Voorzitter, daarom willen wij het college vragen om onderzoek te doen naar nascheiding als volwaardig alternatief. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen heeft een interruptie.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter. Is de heer Kolkiliç van DENK zich er ook van bewust dat dezelfde kwijschelding nog steeds staat als we een variabel tarief, diftar, instellen?

Is de heer Kolkiliç zich ervan bewust dat er nog steeds een uitgebreidere uitzondering zit op medisch afval? En is de heer Kolkiliç zich ervan bewust dat er een brede uitzondering is voor luieraafval?

De voorzitter: De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, ik denk dat mevrouw Van Engelen niet heeft geluisterd, want dat was een van de laatste zinnen, waarbij ik het over medisch afval heb gehad, over rondkomen met een minimuminkomen. En toen heb ik heel duidelijk aangegeven, wat als je per ongeluk te vaak je restafval aanbiedt? Die voorzieningen of wanneer het om dat sociale vangnet gaat, daar ben ik echt van op de hoogte. En ik heb dit stuk heel goed doorgenomen. De vorige commissies ook heel goed geluisterd. Ik heb ook gekeken naar andere steden. Wanneer het over het Mobiliteitsplan gaat, kijken we heel vaak naar steden, zoals Amsterdam Utrecht en Rotterdam, waar ze een heel goed ov hebben. Maar al die drie steden scheiden ook na. Waarom kijken we nu niet naar die drie steden?

De voorzitter: Dank u, mijnheer Kolkiliç. Wie? Mevrouw Stolk?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik ga het wel kort houden. Volgens mij weet iedereen hoe wij over afvaldumping en afval en nascheiding daar voorstaan. Wij zeggen drie keer nee. En tegelijkertijd heb ik ook een beetje het gevoel dat de VVD nu met een soort tussenmodus komt om een proefperiode in te stellen, zodat we het lekker naar de verkiezingen kunnen trekken. Dan kan ik de VVD steunen daarin. Dan doen wij daaraan mee met de Dordtse VVD, want ik weet hoe jullie er eigenlijk diep van binnen in zitten, en dat jullie ook tegen dit voorstel zijn. Dat hoeven jullie niet te zeggen, maar dat gaat dan uit mijn mond komen. Wij zeggen nee tegen dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Stolk. Wie mag ik het woord geven? De heer Aarden.

De heer Aarden: Bedankt. Ik beantwoord alle vragen in mijn verhaal. De Partij voor de Dieren staat voor een circulaire economie, waarin verspilling wordt tegengegaan en hergebruik wordt gestimuleerd. Daarom zien wij dit voorstel als een positieve stap vooruit. Mensen die goed met hun afval omgaan, belonen, we weten dat dat werkt. Dit zien we bijvoorbeeld bij statiegeld op blikjes. Hierdoor worden er al 80 procent minder blikjes op straat gegooid. Plastic dat door inwoners zelf wordt gescheiden, levert tot 3 keer zoveel recyclebaar plastic op dan door nascheiding. Uit steden die ons voorgingen, blijkt dat diftar leidt tot een hogere recyclegraad en uiteindelijk lagere kosten. Dit voorstel sluit mooi aan bij het principe, de vervuiler betaalt. Huishoudens die veel afval produceren, dragen een groter deel van de kosten, terwijl huishoudens die goed recycleren worden beloond met lagere kosten. Dit is een eerlijker systeem en stimuleert bewuster gedrag, wel met inachtneming van de uitzonderingen voor huishoudens met lage inkomens of met veel medisch afval. Sommige partijen vrezen voor meer bijplaatsingen van afval, door de invoering van diftar. De Partij voor de Dieren deelt deze angst niet. Bijplaatsingen vinden nu ook al plaats. En voorbeelden in andere steden laten zien dat het invoeren van een financiële prikkel niet hoeft te leiden tot een toename in het aantal bijplaatsingen.

Dit probleem vraagt om handhaving en vooral bewustwordingscampagnes. Niet om het vermijden van effectief beleid. Daarom is de Partij voor de Dieren voor het belonen van mensen die hun afval goed scheiden.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik ben toch even benieuwd, want u heeft natuurlijk, denk ik, ook ... Ik kan me niet meer herinneren of er vorige week bij was, maar anders heeft u het ongetwijfeld teruggezien, die presentatie van de gemeente Zwolle. Waarin naar voren kwam dat er in het jaar na invoering van een diftar-systeem daar, dat er 40 procent meer afvaldumping was. Ik ben heel benieuwd, hoe kijkt de Partij voor de Dieren daarnaar en hoeveel extra afvaldumping is voor u acceptabel, gelet op de positieve punten die u erin ziet? Hoe weegt u dat?

De heer Aarden: Goede vraag. We zijn ons er ten eerste van bewust dat vooral in de eerste periode zullen er waarschijnlijk wat meer problemen naar voren komen, zoals in andere steden ook was, wat op termijn meer zal stabiliseren. Wat betreft afval, zoals ik zei in mijn woordvoering, zijn wij ook naast handhaving voor bewustwordingscampagnes. We zijn ook voor meer communicatie. Wij zijn ook van mening dat de afvaldumpingen daarnaast bestreden moeten worden, ongeacht welk systeem. En het kan zijn dat daar in het begin wat meer dumpingen zullen plaatsvinden. Maar we zijn niet van mening dat je effectief beleid zou moeten vermijden, omdat een kleine groep bewoners afval dumpen, want dat zullen ze hoe dan ook wel blijven doen. En we vinden dat je dat op andere manieren moet aanpakken. En met dit systeem kan je de bewoners die wel goed met hun afval omgaan belonen. Wat de hoeveelheid zou zijn? In principe is voor ons iedere zak afval extra geplaatst natuurlijk te veel.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, vervolgvraag.

De heer Kuhlmann: U zei, het kan zijn dat er natuurlijk wel meer afvaldumping is in die beginfase. Wat is uw verwachting voor de duur van die beginfase? En wat betreft de Partij voor de Dieren, voorzitter, een acceptabele duur is? Is dat één jaar of twee jaar of vijf jaar? Wanneer moet het weer teruggaan naar normaal, wat betreft de Partij voor de Dieren?

De voorzitter: Mijnheer Aarden.

De heer Aarden: Wij begrepen uit de eerdere commissies, dat bij andere steden je dan bijvoorbeeld moet denken aan een periode van negen tot twaalf maanden. En idealiter zouden we dat natuurlijk niet zien, maar als dat de realiteit is en het daarna weer stabiliseert, dan zien wij daar geen grote problemen in. Zeker niet in combinatie met de andere campagnes die wij graag zouden willen zien.

De heer Kuhlmann: Laatste.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik begrijp, voorzitter, dat een periode van maximaal een jaar acceptabel is voor de Partij voor de Dieren?

De heer Aarden: Ervan uitgaande dat in dat jaar ook op andere manieren tegen de dumpingen beleid wordt uitgevoerd. We hebben het niet alleen over de overgang, en we zitten op ons achterste en we doen er niks mee. We zijn wel van mening dat daarnaast nog ander beleid zou moeten worden toegevoegd, om de dumpingen tegen te gaan.

De voorzitter: Dank u wel. En er was nog iemand. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, De heer Aarden zegt, recyclen, prima, afval gescheiden inzamelen, prima. Ben ik het ook mee eens. Maar als ik weet dat ik per zak restafval moet gaan betalen, is het dan niet logisch dat mensen hun restafval steeds meer bij het plastic en karton gaan gooien, waardoor de recyclestromen erg vervuild raken? Wat ik ook in mijn betoog aanstipte. En je uiteindelijk niet die optimale recycle krijgt, waar de heer Aarden het over heeft.

De voorzitter: Mijnheer Aarden.

De heer Aarden: We zijn van mening dat in ieder geval op termijn, op het moment dat mensen goed scheiden dat de kosten juist lager zullen zijn dan nu. Wij zijn ook van mening dat de kosten hoger worden op het moment dat we op nascheiding blijven. Voor de bewoners zou het beter zijn qua kosten, zijn wij van mening.

De voorzitter: De heer Hartmeijer, vervolgvraag.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, qua kosten misschien wel, maar je hebt natuurlijk ook gewoon te maken met menselijk gedrag of mensen die helemaal geen zin hebben om bij elke handeling of bij elke zak te gaan betalen. Dat gaan mensen natuurlijk wel incalculeren. Of ziet de heer Aarden dat anders?

De heer Aarden: Je zit natuurlijk altijd met menselijk gedrag, maar dat heb je met elk beleid. En je moet daarom ook inzetten op goede communicatie, goede campagnes. Er werd bijvoorbeeld tijdens de commissie ook al verteld, bij inburgering dat je het hebt over, hoe ga je om met het afval en dat je arbeidsmigranten in hun taal informatie geeft. Inderdaad, er is een gedragsverandering nodig, maar wij vinden dat niet een obstakel om dan niet hiervoor te kiezen.

De voorzitter: Mijnheer Kolkilic sprong bijna van zijn stoel om een opmerking te maken.

De heer Kolkilic: Voorzitter, mijnheer Van Aarden heeft het over gedragsverandering, migranten, arbeidsmigranten. Hij heeft van alles en nog wat genoemd. Dordt West is een wijk waar we heel vaak afvalproblemen zien, vooral ook afvaldumping. Hoe wilt u dadelijk die mensen, als Partij voor de Dieren, bewustmaken?

De voorzitter: Mijnheer Aarden.

De heer Aarden: Het is trouwens Aarden, even een kleine ... Ik hoor heel vaak Van Aarden.

De voorzitter: Excuus. Aarden.

De heer Aarden: Ik heb zelf ook in Dordt West gewoond, bijna heel mijn jeugd. En ik zie daar, de problemen die er zijn met afval zijn vaak los van het systeem waarop het wordt belast. Je ziet in Dordt West ook heel vaak gewoon afval op straat of wat uit het raam wordt gegooid. En dat doet heus niet iedereen, maar er is inderdaad een kleine groep die dat wel doet. Hoe je dat dan moet doen, daar hebben wij de oplossing niet voor. Dan zou je moeten kijken met gedragsexperts.

De voorzitter: De heer Gorter.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet of ik het helemaal goed gehoord heb in het antwoord net op een vraag. Maar toen hoorde ik de heer Aarden zeggen dat we nu al aan nascheiding doen. Of heb ik het verkeerd begrepen?

De voorzitter: Mijnheer Aarden.

De heer Aarden: Dat was dan een foutje van mij.

De voorzitter: Mijnheer Aarden, bent u klaar met uw woordvoering? Wie volgt? Niet allemaal tegelijk. Zijn we klaar? CDA? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Bedankt, voorzitter. Met het grondstoffenplan als basis is dit, wat het CDA betreft, het juiste vervolg. We kunnen ons vinden in het voorstel dat voor ons ligt. Er is veel gesproken in de commissie. En daar zijn onze zorgen goed in ondervangen, zoals de aanpak van bijplaatsingen, de kwijtschelding, beleid voor de inwoners met een lager inkomen en de oplossing voor luier- en incontinentiemateriaal, zodat mensen met zorgindicatie en gezinnen worden ontzien. En ook de mogelijkheden voor de Dordtse Doorpakkers, die onze stad extra schoonhouden. Daarom onze steun voor het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie/SGP, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. In principe hebben wij een aantal redenen waarom wij voorstander zijn van het voorstel. Allereerst is dat het principe dat de vervuiler betaalt, die hebben we al een aantal keren gehoord. Restafval verbranden kost nu eenmaal geld. En landelijk die heffing daarvoor, die gaat gewoon omhoog de komende jaren. Dat weten we. En wij vinden het een rechtvaardiger systeem, en ook fijn dat de Dordtenaar zelf in de hand heeft hoeveel hij moet betalen. Wij vinden het belangrijk, omdat het ook een extra stimulans is voor de circulaire economie. In Dordrecht spreken we ook niet meer over afval, waar we het hebben over papier, plastic, glas en dergelijke. We hebben het over grondstoffen. Je kan hier gewoon nog steeds wat mee. Er zit hartstikke veel energie bijvoorbeeld ook in gfe-afval, waar we ook nog steeds dingen mee kunnen.

En voorzitter, we vinden het ook belangrijk dat dit uiteindelijk niet ten koste gaat van de Dordtenaar, maar dat het echt ook wat voor ze oplevert. En we vinden het daarin fijn dat sociale minima, de kwijtschelding daarvan, nog steeds blijft. Het vaste deel wordt nog steeds kwijtgescholden. Tegelijkertijd zullen zij ook een prikkel ervaren, omdat het variabele deel, daarvan wordt het gemiddelde kwijtgescholden. Maar nog steeds, de kwijtschelding blijft bestaan. Daar zijn we blij mee om dat terug te lezen. Ik zie al wat vingers.

De voorzitter: Ik wachtte eventjes tot u uw zin had afgemaakt.

De heer Van den Berg: Ik heb een hele lange adem.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, precies op dat punt wat de ChristenUnie/SGP, de heer De Feijter, nu aangeeft met betrekking tot het ontzien van de minima, niet alles wordt kwijtgescholden. We hadden het er net al over dat die doelgroep mensen niet altijd heel bewust bezig is met afval. En wellicht dat er een groep mensen bij is die gewoon doorgaat met het afval weggooien op de manier waarop ze dat nu doen. En die worden dan aan het eind van het jaar geconfronteerd met een rekening, omdat de klep twintig of dertig keer te veel open is gegaan. Hoe denkt u dat deze mensen de rekening gaan betalen?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik hoop dat die rekening niet bij ze komt. Want ik denk dat dit wel een heel belangrijk punt is wat de heer Schalken-den Hartog nu aanstipt. En dit is ook iets waar ik nog op terug wilde komen. Eigenlijk het risico wat in het raadsvoorstel benoemd staat hierbij is communicatie. Eigenlijk dit hele plan staat of valt met communicatie. En we zien, eerder deze raadsperiode zijn we al weleens elkaar tegengkomen met betrekking tot communicatie. Vorige beeldvormende vergadering heeft iemand van de ambtelijke ondersteuning ook een raadsinformatiebrief met betrekking tot het communicatieplan aangekondigd. Wij zouden die ook heel graag tijdig willen zien. Als het kan, zouden wij een toezegging van de wethouder er ook op krijgen dat wij, laten we zeggen, augustus, in ieder geval eind zomer tijdig die raadsinformatiebrief met betrekking tot het communicatieplan zien, hoe we juist ook deze bewoners, en waar het gaat om grotere gebieden, de kwetsbare wijken meenemen in dit hele verhaal, zodat zij hier niet de dupe van worden.

De heer Schalken-den Hartog: Maar voorzitter.

De voorzitter: De heer Schalken, vervolgvraag.

De heer Schalken-den Hartog: Nog een keer. Kan de heer De Feijter zich voorstellen dat een groot deel van die doelgroep mensen echt niet bezig is met brieven en communicatie over hoe ze afval moeten scheiden?

Die mensen zijn aan het overleven. Die maken zich iedere week al druk of ze vervoer hebben om vanuit bijvoorbeeld de Stadspolders iemand te regelen die hen naar de voedselbank brengt, zodat ze voor een week weer eten kunnen halen. Die mensen zijn daar helemaal niet mee bezig. En als die mensen aan het eind van het volgend jaar, wanneer we dat ingevoerd hebben, een rekening krijgen van het feit dat de klep twintig of dertig keer te veel open is gegaan, hoe gaan die mensen dat betalen? Ze maken de rekeningen vaak niet open, of dat wordt in handen gegeven van iemand die hen daarin ondersteunt.

De voorzitter: Mijnheer De Feijter, die mensen.

De heer De Feijter: Voorzitter, nogmaals, waar we het hebben over de mensen die van dag tot dag bezig zijn met overleven, die hebben inderdaad wel andere dingen aan hun hoofd. Daarvan zeg ik ook, zijn wij blij dat die kwijtschelding gewoon blijft bestaan. En wij vertrouwen daarin op de wethouder dat dat ook gewoon goed komt daarmee.

De heer Schalken-den Hartog: Maar voorzitter, de mensen ...

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Die doelgroep mensen krijgt de kwijtschelding voor, volgens mij, het vaste deel, maar niet voor die twintig of dertig keer dat die klep extra opengaat.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, ze krijgen daarnaast ook een kwijtschelding voor het gemiddelde van het variabele deel. Als ze daar echt zo fors overheen gaan, dan zal er echt wel wat anders aan de hand zijn. Ik denk dat dit een hele relevante vraag ook echt wel is om aan de wethouder te stellen. Maar het lijkt mij dat ook deze mensen zouden er net zo goed niet onder moeten lijden. En wat mij betreft zijn we dit allemaal voor, omdat we aan de voorkant gewoon zorgen voor goede communicatie en we hen ook meenemen. En dat hoeft niet helemaal uitgebreid. Ze hoeven niet van al deze twintig stukken, die wij allemaal hebben gekregen, mee te hebben gelezen. Dat moet gewoon op een manier dat het bij hen aansluit, laagdrempelig. We hebben er hier vorige commissievergadering ook wat goede ideeën over gehoord, zoals meertalig communiceren. Er werd iets gezegd over uitzendbureaus erbij betrekken, waar bijvoorbeeld arbeidskrachten, sorry, ik ben de naam kwijt ... Waar het hen betreft. Wat ons betreft gaat het gewoon niet zover komen.

De voorzitter: Gaat u verder met uw woordvoering.

De heer De Feijter: Als ik verder geen vragen meer heb, dan was dat hem eigenlijk. Wilde ik hem daarmee sluiten, met de vraag om die toezegging ook van de wethouder.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ik ga het toch nog een keer proberen, wat de heer Schalken heeft geprobeerd, bij ChristenUnie/SGP. Want ik hoor de ChristenUnie/SGP meerdere keren zeggen, goede communicatie, goede communicatie, goede communicatie. En dat begrijp ik. Maar tegelijkertijd, deze mensen, we hebben niet te maken met een achterlijke groep Dordtenaren. We hebben te maken met Dordtenaren die er gewoon niet de ruimte voor in het hoofd hebben om ermee bezig te zijn. Dan is dit wel echt het laatste waar je mee bezig kunt zijn. Kan de ChristenUnie/SGP mij overtuigen dat met goede communicatie er ruimte gecreëerd kan worden in het hoofd van die persoon, zodat daar wel van ... Laat ik dat nu eens wel oppakken. Gelooft de ChristenUnie/SGP dat dat kan met goede communicatie, of is er iets anders aan de hand, waardoor een persoon niet de ruimte heeft om daarmee bezig te zijn.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik denk ook zeker niet dat we hier te maken hebben met achterlijk mensen. Ik denk ook dat het voor een deel is mensen die gewoon echt inderdaad niet de ruimte ervoor in het hoofd hebben. Voor een deel zal het ook gewoon een hoop mensen zijn die niet exact op de hoogte zijn van de regels. Want uiteindelijk is het ook allemaal weer niet zo heel complex om je afval in een zak te doen en dat ergens aan te bieden. Ik denk dat het vooral een zaak is, en dat zien we ook terugkomen bij arbeidsmigranten die ergens komen wonen bijvoorbeeld, gewoon dat er niet eens een pas aanwezig is, of dat ze gewoon niet op de hoogte zijn van hoe dat systeem in deze stad werkt. Ik denk echt door dat op een laagdrempelige manier aan te bieden, dat ook zij kunnen worden meegenomen. En tegelijkertijd zijn we ook realistisch, er zullen altijd kwetsbare wijken blijven, plekken waar het niet goed gaat, plekken waar gewoon werk aan de winkel is. Wij zijn wel zo realistisch dat we helaas, hoewel we het wel graag zouden willen, het afvalprobleem in Dordrecht nooit helemaal gaan oplossen. Maar we denken wel dat dit een goede stap in de juiste richting is.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wilde nu deze eerste termijn afsluiten. We hebben allemaal heel veel kunnen zeggen en vragen. Ik wilde nu het woord geven aan de wethouder. En dan komen we straks nog in een tweede termijn terug. Kunt u, als er nog wat open is, daarop reageren. Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel, voorzitter. Er is inderdaad heel veel gezegd. En de vraag die ik een beetje had, hoe ga ik dat terugbrengen naar de informatie die nog aanvullend is gevraagd, of de opmerkingen die zijn gemaakt? Laat ik even vooropstellen, nadat in 2020 het grondstoffenplan van Dordrecht is vastgesteld, is het college daarmee aan de slag gegaan, zoals het daar ook in beschreven is. We zijn aan de slag gegaan met de eerste fase, die het heeft over de basis op orde. We hebben allereerst de laagbouw voorzien van de benodigde voorzieningen. In de wijken zijn de voorziening getroffen in de vorm van restcontainers, en waar het kon het gescheiden inleveren. Bij de hoogbouw zitten we midden in de uitrol. En ongeveer in het derde kwartaal, vierde kwartaal van 2025 is dat gewoon helemaal op orde. Sommigen van u refereerden er al aan.

De eilanden die op dit moment aan het ontstaan zijn bij de hoogbouw, dat zijn al die voorbereidingen uit de basis op orde, om ervoor te zorgen dat iedereen binnen een bepaalde zonering, er is een bepaalde afstand van de woning, het afval gescheiden kan inleveren. En daarmee hebben we de basis op orde en staan we gesteld om ook een tariefprikkel in te kunnen voeren. Dat wilde ik wel ook aan de voorkant gezegd hebben, dat we de volgorde volgen. En ik vond het zelf wel mooi, de bijdrage van Zwolle van vorige week, want zij hebben eigenlijk precies hetzelfde proces doorlopen. Ze zijn een jaar eerder gestart. Ze zijn ook een jaar eerder met die tariefprikkel aan de slag gegaan. En iemand merkte nog wel op, maar daar hebben ze veel meer restcontainers staan. Dat klopt, want zij hebben geen bakken aan huis. Dat is hun keuze geweest in het systeem. Maar in Dordrecht hebben we, voordat er in 2020 een grondstoffenplan is vastgesteld, allerlei varianten uitgetest, samen met de inwoners, en is tot de keus gekomen, we gaan voor de afvalbakken aan huis, waar het kan. We gaan voor de afvalzakken voor pmd waar het niet met een container kan. En we gaan voor de restafval in ondergrondse containers. En we gaan door in '25 met de voorbereiding van de tariefprikkel. En dat is inderdaad wat vandaag bij u voorligt, om de invulling te geven aan de tariefprikkel in het Dordtse. En daar hebben we ons heel goed op voorbereid. We zijn met vele gemeenten ... U heeft de medewerkers in alle technische sessies gehoord, waar de expertise zit, waar ze lopen, bij welke gemeenten en waar we vergelijking mee hebben gedaan. En dat hebben we heel degelijk gedaan. En in die zin vind ik het ook niet terecht dat we vergeleken worden met grootstedelijke hoogbouwsteden. Wij zullen nooit met 45 procent hoogbouw, die vraagstukken hebben waar een Rotterdam of een Schiedam tegenaan loopt. Daar hebben ze 65 tot 70 procent hoogbouw. Die hebben niet eens de ruimte om na te denken of nog een restafvalcontainer buiten erbij kan staan. Dat is echt wel een heel ander vraagstuk. Het tweede wat ik ook wil zeggen, ik ben wel trots op Dordrecht hoe goed wij hier kunnen scheiden. We zijn hoogstedelijk. We hebben een compacte binnenstad. En als je ziet hoe we het doen, want dat staat in datzelfde rapport, vergelijk ons met Beverwijk, met Zaanstad, die echt vergelijkbaar zijn qua stedelijke klasse, doen we het goed. En ik wild daar echt ook de complimenten voor de Dordtenaren aan geven. Vaak genoeg worden we genoemd als voorbeeld, ondanks dat het allemaal vraagstukken zijn en het best moeilijk is, laat Dordrecht zien dat als je het op een rustige manier, stapsgewijze manier doet het echt wel kan. En het college heeft ook gezegd, we hebben met de fase 1 alle fysieke voorzieningen aangebracht om goed te kunnen scheiden, om zelf regie te houden op de hoeveelheden, maar daarmee gaan we niet het restafval nu nog verder naar beneden halen. We zijn echt even op een soort plateau gekomen, als je het hebt over hoeveel scheiding we hebben kunnen realiseren. En het is ook al door velen van u gezegd, we zien allemaal voor ons dat er enorme heffingen gaan komen en belastingen vanuit het Rijk op restafval. En die moeten wij allemaal doorberekenen aan onze inwoners. En dat willen wij niet. Wij willen hen zo'n goed mogelijk betaalbare rekening geven, naast dat we ook hen een stukje regie willen geven. Want juist door een stuk variabel te geven, kunnen ze zelf ook regie krijgen op de betaalbaarheid van hun rekening. Er werd ook gezegd, zijn ze dan niet straks de dupe als er een enorme rekening ligt? Daar zijn we ons ook bewust van. We gaan in kwartaal vier, als alle systemen klaarstaan, dan is ook de app gereed, dan kunnen mensen al zien hoe vaak ze aanbieden en hoe dat gaat, en we kunnen het ook volgen. Daar hebben we in Hendrik-Ido-Ambacht een mooi voorbeeld van gezien.

Die hebben gevolgd, hoe gaat het met mensen. En de veel aanbieders hebben zij contact mee opgenomen en aangegeven, hoe komt het? Wat is er aan de hand? En ook met bijvoorbeeld een afvalcoach gekeken, kunnen we die mensen helpen of moeten we samen met die mensen kijken of er andere oplossingen zijn? Kwijtschelding werd ook al genoeg gezegd. Als je kijkt naar ons flankerend beleid, we gaan volop inzetten op de communicatie en de wijken in om het uit te gaan leggen en toe te gaan lichten. Daar zien wij ook zeker, zoals door velen van u aangegeven, dat moet echt goed op orde zijn. Daar zijn we ons nu al op aan het voorbereiden. Het is altijd al een doorlopend proces van communicatie over afval. Want ik ben het helemaal met u eens, het gaat nog niet allemaal goed. Daar hebben we sowieso blijvende aandacht voor. Maar wij zien wel, ook in vergelijkbare gemeenten waar het is ingevoerd, je hebt even een periode waar we doorheen moeten, waar mensen even eraan moeten wennen of inderdaad denken, ik heb geen zin om die 1,50 euro te betalen. We zien ook bij die andere gemeenten, juist door die periode met de vele aandacht, goede communicatie, mensen helpen, met meer persoonlijke aandacht, dat dat weer normaliseert of zelfs afneemt. Vandaar dat wij dit voorstel aan u hebben willen voorleggen, om het grondstoffenplan, en daarmee zowel financieel als ook een stukje vanuit de grondstoffenkant, in Dordrecht verder beheersbaar te houden voor onze inwoners en ook voor ons als gemeente. En het mes snijdt aan 2 kanten. Alles wat we niet hoeven op te halen als restafval en aan te bieden, dat scheelt ons enorm veel geld. Hoeven we niet door te berekenen. En we krijgen ook inkomsten voor alle grondstoffen die wij weten in te zamelen. Dat is ook wat we financieel hebben aangetoond. We kunnen 4 ton gelijk naar beneden gaan. En als we het nog goed doen met zijn allen, kunnen we alleen maar daar meer profijt van hebben. Dat we de belastingverhoging van het Rijk kunnen opvangen of in de toekomst mogelijk nog lagere tarieven kunnen hanteren. Voorzitter. Ik denk even criss cross erdoorheen, dat ik ... Communicatie. Help me even.

De voorzitter: Er is gesproken over risico van communicatie.

Mevrouw De Jonge: Dat we die konden aanbieden. We hadden al een voorbeeld, naar aanleiding van de technische sessie, meegestuurd. Een voorbeeld van hoe in andere gemeenten en samen met HVC communicatie is gedaan. Ook wij zullen een eigen communicatieplan gaan maken. Volgens mij vroeg u eind zomer. Volgens mij zag ik een knikje naast mij, dan zijn wij inderdaad al een heel eind op weg met ons eigen communicatieplan. Dan kunnen wij u laten zien hoe we dat in Dordrecht zullen gaan oppakken. Voorzitter, heb ik nog iets gemist?

De voorzitter: Voor zover ik heb kunnen volgen niet.

Mevrouw De Jonge: U heeft ook veel meegeschreven.

De voorzitter: Maar er zullen vast nog wel ... Over de proef. Er was nog iets van ... Dat had volgens mij de heer Kuhlmann ingegeven, eerst testen in een bepaald gebied. Dat was uw vraag, geloof ik. Dat zal.

Mevrouw De Jonge: Even kijken. Daar zitten eigenlijk twee aspecten aan. Testen. Zoals ik net al aangaf, na dit raadsvoorstel gaan wij alles in werking stellen om het systeem wat nodig is om de tarieven, de vast en variabel, door te kunnen voeren, doen we door met ons gemeentelijke belastingenkantoor in orde te maken. Dat kunnen we ook al voordat het 1 januari is. En daardoor kunnen mensen ook al in hun app gaan zien, hoe werkt het als ik elke keer met mijn pasje of mijn bak heb aangezet. Daar begint eigenlijk de testfase al van het invoeren van het recycletarief. Ten aanzien van een beperkt gebied, dat ontraden wij echt, omdat dat sowieso ook door ons gemeente belastingenkantoor niet uit te voeren eigenlijk is. Heel technisch gezien, twee systemen naast elkaar lukt niet. Je krijgt ook ongelijke situaties in de stad. Dat is ook niet uit te leggen. Daarvan zeggen wij, dat gaat eigenlijk niet. Je doet het voor de hele stad of ... En dan heb je één systeem waar de hele stad mee werkt. In de testfase, daar zouden we heel goed naar moeten kijken, denk ik, van, hoe definiëren we dat? Want in principe kun je diftar invoeren en op een bepaald moment ook weer stilzetten, als je de voorziening intact laat. Dan zouden we heel goed moeten afbakenen, wat is dan een testfase? Wat zou u daar dan in willen weten, monitoren? En daar zal zeker dan de communicatie heel goed over zijn. Want we weten ook dat mensen het meest ergernis hebben, zeker richting overheid, dat we steeds meer andere zaken doen. Wel starten, niet starten, stoppen, dat vraagt wel veel meer communicatie en aandacht. En moeten we goed even met elkaar afwegen of we dat op die manier zouden willen doen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie de heer Kuhlmann, mevrouw Stolk, de heer Roggekamp. Ik wil er even op wijzen, we hebben nog vijftien minuten. Mijn idee is, tenminste dat voorstel wil ik doen, om dit stuk af te ronden en dan volgende week de tweede termijn in te laten gaan, want anders komen we nu niet uit met de vragen die, ik vermoed, nog gaan komen. Vraag ik u ook om rekening te houden met ... Ik heb er nu net al drie genoemd. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik zal niet te veel ingaan op die testfase. Ik wil wel daar nu even benadrukken, het gaat natuurlijk niet, wat ons betreft, om een testfase waarin je kijkt of die app werkt. Het gaat erom, om een testfase waarin je kijkt, wat doet dat in een buurt als je dat systeem hebt waar mensen moeten betalen per zakje? Maar even op een aantal andere zaken ingaan. Ik heb in de woordvoering aandacht gevraagd voor het feit dat nu in het plan staat dat er minder restafvalcontainers komen. En we zouden graag zien dat daar nog eens goed naar wordt gekeken. Ik maak even een lijstje, met oog op de efficiëntie. Het tweede is de voorzieningen voor luierafval. In het plan gaat het om slechts twintig containers. Ik zal u vertellen, we hebben tachtig brievenbussen in Dordrecht, twintig containers voor luiers. Even bedenken hoe ver dat lopen is. Ik ben benieuwd of het college mogelijkheden ziet om dat te verbeteren. Dan nog tot slot twee andere punten. Ik hoorde de wethouders zeggen, we hebben alle voorzieningen aangebracht. Tegelijkertijd, mevrouw Stolk noemde dat al, op dit moment gebeurt het een en ander. Maar er is natuurlijk nog niet overal in alle wijken in Dordrecht alle goede voorzieningen om bijvoorbeeld je groenafval kwijt te kunnen.

De voorzitter: Uw vraag is?

De heer Kuhlmann: Heel praktisch, is het nu overal aangebracht of hebben we daar nog werk te doen? En ten slotte de laatste, de wethouder noemde natuurlijk, je hebt een gewenningsperiode met extra afvaldumping in die periode. Verschillende signalen krijg ik van hoelang die periode duurt. Volgens de wethouder, hoelang is die gewenningsperiode? Dat is nummer vier.

De voorzitter: Helder. Dank u wel. Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter. De vraag over de restafvalcontainers, dat is inderdaad onderdeel van dit plan. Er komen minder restafvalcontainers, maar dat is ook juist omdat er containers voor het kunnen scheiden van ander afval naast worden gezet. Voor de wijken waar er minder restafvalcontainers komen, ziet u dat er echt eilanden komen waarin het gft en het pmd en papier, denk ik even uit mijn hoofd, nu ook erbij staan, zodat die mensen die het voorheen toch vaak bij elkaar gooiden nu de mogelijkheid krijgen om het in de goede bak te kunnen gooien. Vandaar dat we zeggen, iets minder restafval. Maar we breiden het aantal containers voor de grondstoffen uit, zodat voor hen de totale hoeveelheid nog steeds ingeleverd kan worden. Luijtercontainers, dat zijn eigenlijk twee dingen. Er komen er twintig bij. Er staan er al vijf in Dordrecht. We breiden wel flink uit, om dit te kunnen doen. En we hebben er ook al over gesproken, als mensen zeggen, ik kan dat echt niet wegbrengen, dat we met hen kijken, bestaan er mogelijkheden om dat verder te verkennen of er ook iets van service mogelijk is op het ophalen aan huis, of iets dergelijks. Maar we willen het eigenlijk eerst proberen met die containers, omdat wij denken dat we daar echt wel goede service gaan bedienen. Maar het is er wel een die we ook in de gaten houden van, werkt dit nu en is dit naar de verwachting van de mensen die er ook gebruik van maken, of willen maken? Alle voorzieningen aanwezig? Ik zei net al, we zitten midden in de uitrol van de hoogbouw. Op dit moment is het nog niet overal. Maar de planning is dat we elke keer weer delen van Dordrecht beetpakken bij de hoogbouw, waar je dit soort eilanden ziet gaan ontstaan. En in het najaar van '25 zijn we daar gewoon zo goed als mee rond, als er niet iets tegenzit, als kabels in de grond of dat soort dingen. De planning is er zeker op gericht dat voordat het recycletarief ingaat alle voorzieningen overal in de wijken aangelegd zijn. En hoelang duurt ... Precies, toen moest ik stoppen, omdat de voorzitter me het woord gaf. Wij gaan uit van zo'n negen tot twaalf maanden, dat dat de periode is waarin er gewend zal moeten worden aan deze nieuwe methode. En dat baseren we op de gemeenten om ons heen die eenzelfde soort periode doorlopen en eerst een stijging zien die langzaam weer afloopt. Ook daar gaan wij vanuit in deze aanpak.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik werd even getriggerd. De ouderen en de mensen die niet digitaal vaardig zijn, hoe gaan we die benaderen? Krijgen die achteraf gewoon de rekening gepresenteerd of kunnen we daar ook nog iets mee?

Mevrouw De Jonge: Voorzitter?

De voorzitter: Sorry, ik zat ook al digibeten op te schrijven, maar dat is ...

Mevrouw De Jonge: Heel goed. Dat is zeker ook een inwonersgroep waar we goed rekening mee houden. Die zullen wij ook op gepaste manier van informatie voorzien. In dit geval, zeker ook, zoals u zelf al eens hebt aangegeven, moet je kijken of je dat soort mensen, deze doelgroep via kanalen waar ze komen kunnen informeren. Misschien als we het zien van, de boodschap komt niet goed over, toch een brief of iets per post overwegen. En dit zijn, denk ik, ook echt de mensen waar wij met HVC, de afvalcoaches langs zullen gaan om gewoon rustig met hen te zitten van, dit gaat er veranderen, wat doet u nu al, wat zou u nog anders kunnen doen en welke hulp heeft u nodig om mee te kunnen doen?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank voor het antwoord. Maar kijk, het gaat er een beetje om, en de heer Van der Spoel gaf dat ook een beetje aan, er zijn heel veel mensen natuurlijk in de stad die komen niet altijd buiten. Soms dagen zitten ze binnen. Hoe ga je die groep bereiken? Mensen die eenzaam zijn, mensen die door de bomen het bos niet meer zien door schulden of wat dan ook, hoe ga je juist die kwetsbare groep bereiken?

De voorzitter: Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, nogmaals, we trekken hier op met ook mensen uit de wijk, de wijkmanager. We werken samen met de mensen van de woningcorporaties, die veel beter weten wie waar wonen en welke vraagstukken die mensen misschien hebben. Maar nogmaals, onze afvalcoaches zullen ook echt, als het moet, deur aan deur gaan om te vragen, heeft het u gezien, weet u wat het betekent? En toch daar de hulpvraag neerleggen. Dordrecht heeft gekozen voor een hoog serviceniveau. En daar hoort dit ook bij. En als we signalen krijgen, dan zullen we die ook altijd oppakken.

De voorzitter: Wie nog een vraag? De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. De wethouder triggerde mij, dat ze zei dat in Zwolle alleen maar ondergrondse containers stonden, terwijl we in Dordrecht juist in principe voor de eigen grijze containers gaan. En ik vraag me af hoe een wat groter gezin, bijvoorbeeld, het überhaupt voor elkaar kan krijgen om in een maand minder dan een halfvolle container te hebben. Hoe die 2 maanden erover kan doen? En als dat al lukt, en ik kijk bij mezelf met dieren, waarvan je dan ook het afval netjes en de hondenpoep opruimt in de container, ga ik geen 2 maanden wachten met het legen. Hoe kan de wethouder mij dan motiveren om niet elke week of elke maand gewoon die container vol te stoppen, want ik moet toch die 6 euro betalen.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Hoe ik u ga motiveren? Eerst even op uw eerste vraag. Containers waar het kan, is het aan huis. Als grondgebonden woningen zijn, ligt de voorkeur bij containers aan huis.

Daar heb ik ook in beantwoording van raadvragen afgelopen zomer nog een toezegging op gedaan, als we straks uitgerold zijn met de hoogbouw en we zijn bezig met de verdere ontwikkeling van het grondstoffenplan, dan kunnen we ook nog een keer kijken naar de wijken waar nu nog met plastic zakken wordt gewerkt, of die alsnog een container zouden willen. Maar restcontainers is echt ook voor waar dat niet kan met containers aan huis. Dat systeem hebben we al, maar blijft naast elkaar. Hoogbouw, die hebben geen eigen container aan huis. Daar komen nu die ondergrondse, met de afvaleilanden. Hoe ga ik u motiveren? Heel graag, zou ik zeggen, want volgens mij kan iedereen best heel veel. Allereerst natuurlijk ook door u aan te moedigen om te kijken, wat kan er gescheiden worden? Want er zijn best wel zaken, als je het hebt over ook dieren, wat bij het gft mag. Ook daar kunnen we nog voorlichting op geven van, wat scheid je precies waar? Het is zo. Als u zegt, daar wil ik meer informatie over, dan vind ik dat nu ook een oproep om mee te nemen. Het tweede is, als u ook kijkt naar de tarievenlijst die we mee hebben gestuurd, er is best nog veel mogelijkheid om aan te bieden. Het is echt niet zo dat we nu met dit voorstel ... We zijn voorzichtig met het variabel tarief, want wij willen ook eerst kijken, hoe gaat het lopen? We willen ook niet klemzetten dat er een te hoog tarief is, waardoor inderdaad mensen denken, dan zet ik hem wel niet aan ... Maar we willen ook wel ervaren dat we als gemeente onszelf niet in de vingers snijden. Want dat is zo'n voorbeeld geweest van een gemeente waar diftar terug is gedraaid. Die hadden een veel te groot variabel deel ten opzichte van het vaste deel, en liepen gewoon vast in hun eigen kosten, dat dat niet meer kostendekkend was. Eigenlijk via twee kanten zullen we u proberen zo weinig mogelijk aan te laten bieden.

De voorzitter: Ik zit nu met een groot probleem, omdat de heer Roggekamp en de heer Van der Spoel willen nog een vraag stellen, en ik wil deze eerste sessie even afronden. En dan volgende week gaan we verder. Is het echt van belang voor nu? Dank u.

De heer Roggekamp: Voorzitter, ik probeer de wethouder duidelijk te maken dat het voor heel veel mensen eigenlijk niet mogelijk is om niet elke keer die container aan de weg te zetten. Dus is er geen financiële prikkel om op dat moment een voordeel van, op het moment dat je ... Want je moet hem elke keer aan de weg zetten. Dus blijf je dat volledige bedrag betalen en is er geen prikkel om minder afval of minder restafval in te zamelen in je container. En hier hoor ik eigenlijk nog geen antwoord op.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge, kunt u hier een antwoord op geven?

Mevrouw De Jonge: Heel kort. Ook hier zien wij gewoon, in de gemeenten waar het ingevoerd is, dat daar eigenlijk over de hele linie mensen minder restafval hebben aangeboden. Dat is denk ik dan inderdaad van, waar zit het hem dan in waar je toch nog kan kijken waar je je afval op een andere manier dan in de restbak gescheiden kan inleveren, om daar gebruik van te maken?

De voorzitter: Dank u wel. Dat is ook nog een idee. Ik zie dat ook de heer Kuhlmann nog een vraag wil stellen. Ik denk dat er nog steeds iedere keer weer meer vragen bovenop komen, omdat er reacties zijn. Ik wil voorstellen, het is, denk ik, in ieder geval voor mij voelt het als voorzitter al onbevredigend, maar dat zal voor u ook zijn, om nu te stoppen.

Mogelijk dat u er ook nog eens goed over na kunt denken en met elkaar van gedachten kunt wisselen. Mochten er nog nieuwe technische vragen, laat ik het zo zeggen, komen naar aanleiding van wat er vanavond besproken is, stelt u die alvast schriftelijk, zodat daar al naar gekeken kan worden en op gereageerd. En dan gaan we volgende week vrolijk verder met de tweede ronde.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, kunnen we volgende week verdergaan, want er zijn inderdaad nog vragen, gewoon met de eerste termijn van de wethouder, zodat die vragen gesteld kunnen worden.

De voorzitter: Volgende week bepalen we dan wel of er nog eerst een vervolg op de eerste termijn moet zijn. Maar het lijkt mij nu dat er voldoende vragen gesteld zijn. Maar als dat nog zo zou zijn, dan gaan we nog een keer daarmee door. En anders gaan we door met de tweede ronde. Dank u allemaal. Dit was Kitty Kruger, uw voorzitter. Neemt u uw glaswerk en alle andere dingen mee naar de counter, zodat niet de volgende mensen in uw troep hoeven te zitten.

4. Vaststellen Nota van Uitgangspunten voor de verkoop van de Biesboschhal – Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer De Feijter
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Mevr. De Groot (Beter voor Dordt)
Mevr. Kamphuis (SP)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. De Vries (VSP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder T. de Jonge

Ambtelijke ondersteuning: dhr. Bos, dhr. Reinsma, mevr. Verkerk

Insprekers: dhr. Van der Vlist, dhr. Keizer

De voorzitter: Een hele goedenavond aan iedereen. Welkom alle raads- en commissieleden en wethouder De Jonge ook, namens het college. Welkom ook aan de gasten op de publieke tribune, de ambtelijke ondersteuning, en in het bijzonder ook van de ambtelijke ondersteuning de heren Bos, Reinsma en mevrouw Verkerk. En we hebben ook nog een tweetal sprekers. Namens Stichting BAM zijn dat de heer Van der Vlist en de heer Keizer. Voor het verslag zou ik eerst eventjes iedereen zijn naam willen horen, door zichzelf ... Dan kan het ook digitaal worden ... Dan herkennen ze je stem. Links van mij.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

Inspreker 1: Frank Keizer.

Inspreker 2: Kees van der Vlist.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Oostenrijk: Theo Oostenrijk, CDA.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP Dordrecht.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

Mevrouw De Groot: Megan de Groot, Beter voor Dordt.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer Reinsma: Josse Reinsma, ambtelijke ondersteuning.

De heer Bos: Jeroen Bos, ambtelijke ondersteuning.

Mevrouw De Jonge: Tanja de Jonge, wethouder.

De voorzitter: Kijk, nog een keer. En ik ben Bart de Feijter, uw voorzitter voor deze avond. De reden waarom we vanavond samen zijn, is dat de gemeente Dordrecht de Biesboschhal wil verkopen aan een marktpartij, die de herontwikkeling van de hal op zich neemt. En die stelt ervoor nu aan ons een Nota van Uitgangspunten voor.

Zo snel kan het gaan. Vorige week zou het nog een maritiem museum worden, maar het is 1 april tenslotte vandaag. Dit is de tweede keer dat de verkoopprocedure wordt gestart. Het eerdere proces leidde niet tot een succesvolle verkoop. Dit raadsvoorstel staat ook niet op zichzelf, want eind 2024 zijn we al eerder geconsulteerd, is de commissie geconsulteerd. Tot slot is het nog goed om te weten, de Agendacommissie heeft de bijlage van de nota opgevraagd. Twee van de drie bijlagen zijn toegevoegd aan het dossier. Die kunt u zien. En over één van de drie bijlagen is een begeleidend schrijven toegevoegd. Ik zou nu eerst het woord willen geven aan de sprekers. Zij krijgen vijf minuten spreektijd. Ze hebben aangegeven dat het oké is als ze vragen tussendoor ontvangen. Gaat u vooral uw gang met het stellen van verduidelijkende vragen. En daarna zal nog kort de gelegenheid zijn voor aanvullende vragen. Gaat uw gang.

Inspreker 1: Dank u wel. De presentatie is vanavond rondgestuurd naar iedereen. Jullie kunnen allemaal live meekijken. En ik stel voor dat ik jullie per slide daarin meeneem. Te beginnen bij de introductie. Het initiatief is genomen door vier mensen. Mijn buurman, Kees van der Vlist, met als achtergrond voormalig directeur van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk. Bert Woudenberg is directeur-eigenaar van een molenbedrijf, revisiebedrijf en ook leerbedrijf. En levert een bijdrage in dit plan. Mijn eigen achtergrond. Ik ben zelf werkzaam in de industrie, als technische dienstverlener. Maritieme achtergrond. En ik ben woonachtig in Dordrecht op een erfgoedklipper. En Joris Lüchinger is architect, en heeft ervaring met het ontwerpen, het aanpassen van industrieel erfgoed. We hebben een nauwe samenwerking uiteraard, want het is een breed plan. Uiteraard hebben we samenwerking opgezocht met het huidige Binnenvaartmuseum, met Jos Hubens. Martine van Lier, ook in deze wereld een bekend gezicht en initiatiefnemer van allerlei plannen, met name in de regio Zuid-Holland. En Pieter Boersma van Refit Alliantie. En andere relevante marktpartijen, die ik nu niet zal noemen. Ik begin even met de basisgedachte die tot dit idee hebben geleid. En die is tweeledig. Het is gebaseerd op het benadrukken, het benoemen van de historische verwondering, het historisch verleden vanuit Dordrecht. En het valt niet te ontkennen, dat is uiteraard molens. Er staat er nu nog maar één, maar er hebben er natuurlijk meer dan honderd gestaan. Met de molenachtergrond van zowel Kees als Bert, daar kom ik straks in de volgende sheets op terug, willen we de hal gebruiken om een live molen en een daadwerkelijke grootte van een molen te presenteren aan toerisme. En dat in combinatie met onderhoud en reparatie aan een VOC-schip, een houten schip voor 1800, waar vroeger in Dordrecht ook daadwerkelijk hout is bewerkt, hout is gezaagd en waar ook schepen van zijn gebouwd. En die twee gecombineerd willen we de beleving, maar ook het borgen van het vakmanschap, het ambacht, vanuit de historie, dat Dordrecht deze omgeving is gegroeid vanuit het ambacht van molens en molentechniek en scheepstechniek. Daarmee willen we versterken, wat ik al zei, vakmanschapsopleiding, maar ook het ondernemen. Het is zeker niet alleen een museum wat we willen plaatsen in de Biesboschhal, maar ook gewoon een live werkplaats. We willen het pand echt functioneel volwaardig gebruiken. Lokale faciliteiten. Er zal een horecavoorziening in komen, vanuit de lokale bezetting. Regionale inzet.

En iets voor de positionering van Dordrecht. Want het gaat ons niet alleen over het museum op een klein stukje grond, met alle respect, maar ook, het vlak ernaast, toekomstige bijdrage voor Dordrecht, het versterken van internationaal toerisme. Vanwege Kees zijn achtergrond ...

De voorzitter: Ik attendeer u even op dat u nog twee minuten de tijd heeft.

Inspreker 1: Dan hou ik het kort bij deze sheet. Vanwege de achtergrond en de linken met Kinderdijk is natuurlijk een overloop een overstroom van internationaal toerisme richting deze gebieden. Ik neem jullie mee naar de volgende sheet. De uitgangspunten voldoen we allemaal aan. En een onderscheidend ... Ik heb daar min of meer al het een ander van gezegd. Daar zal ik straks nog op terugkomen. Als ik dan doorga naar de derde sheet, dan geeft dat een beetje een indruk van waar we aan denken. Een zaagmolen. Hier staat weliswaar niet een plaatje van een zaagmolen, maar we willen echt op ware grootte een molen van een meter of 20 neerzetten, die overdekt is, zodat mensen ook met slecht weer of in de winter daarvan kunnen genieten, in combinatie met een schip. En dat is natuurlijk een hele bijzondere combinatie, maar ook weer niet, omdat het elkaar juist, zoals ik net aangaf, versterkt, ook vanuit het verleden. Dan wat foto's als impressie, sheet 4. Dan ziet u echt een werkplaats waar aan een schip wordt gewerkt, of aan een molen, maar ook waar een leeromgeving voor een ROC of een Da Vinci College is. En puur even wat indrukken. Architectonisch kan je natuurlijk ook leuke constructie, technische dingen realiseren in een gebouw als de Biesboschhal. We willen het zeker een upgrade geven, passend bij het industrieel erfgoed. De vijfde sheet is wat rommelig. Dat geeft een indruk van welke indeling wij dan in gedachten hebben. Maar het komt erop neer, ik heb het ernaast neergezet, een museum voor de verwondering. Werkplaats om echt te ondernemen. Wordt echt gewerkt en business gedaan. Educatie, leerbedrijf. Ruimte voor een horeca. Ook lokaal voor mensen die er wonen en mensen die bezoeken. Ruimte voor vergaderen. Ruimte voor buurtactiviteiten, in het kader van verbinden. Binnenvaartmuseum, een nauwe samenwerking. We hebben met Jos vandaag nog gesproken dat we niet alleen een stukje ruimte aanbieden, maar echt het Binnenvaartmuseum een stukje extra kunnen bieden. Daar ontstonden leuke ideeën uit. Onder andere een documentatiecentrum Europa.

De voorzitter: Sorry om u in de rede te vallen.

Inspreker 1: Dat is prima.

De voorzitter: Sorry. Zou u tot een afronding kunnen komen? De vijf minuten zitten erop.

Inspreker 1: Het toeval is dat ik dan eindig bij de laatste sheet. Het gaat over het behoud van de lokale waarde, maar ook, wat ons betreft, het versterken van de positionering van Dordrecht, in combinatie met Rotterdam, Kinderdijk. Daar hebben we een aantal partijen genoemd en een aantal kreten, die als het goed is jullie doet aanspreken. En uiteraard voor contacten voor richting de stichting hebben we één contactpersoon genoemd.

De voorzitter: Ik dank u wel voor uw presentatie. Zijn er nog vragen voor de heer Keizer en de heer Van der Vlist. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Gewoon nieuwsgierig. Want ik neem aan dat jullie ook wel hebben gekeken naar hoe je dit kan exploiteren, of hoe je dit rendabel kan maken. Behalve de partners waar je het over hebt, zijn daar nog andere dingen bij nodig? Hebben jullie, u een idee of dit rendabel te maken is met wat jullie willen?

De voorzitter: De heer Van der Vlist, zou u via de microfoon willen praten?

Inspreker 2: Het korte antwoord is uiteraard, want anders hadden we hier niet gezeten. We hebben de voorwaarden gezien. Wij denken dat een museum, en dat ... Hier moet geld verdiend kunnen worden, zodat we ook ruimte hebben om bijvoorbeeld de molen Kyck Over Den Dyck te helpen en iets te betekenen voor de wijk. Hetzelfde, er werd gerefereerd aan mijn tijd in Kinderdijk, ook toen was het voor heel veel mensen onmogelijk om dat rendabel te exploiteren. Er wordt gewoon een gezonde boterham verdiend. De molens kunnen perfect onderhouden worden. En ik heb nooit in mijn leven gewerkt met exploitatiesubsidie. En ik zou het niet willen hebben, want dan lig ik te veel aan jullie leiband.

De voorzitter: Dan zag ik mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Ik zie dat u ook groepsvervoer over water wil gaan doen. Hoe wil u dat gaan doen?

Inspreker 2: Zijn we over in gesprek met mijnheer Fred Witte van BLOC, die samen met de Dutch Terminal bezig is met groepsvervoer over water van Rotterdam naar Kinderdijk en eventueel naar hier en naar Gorinchem. Dat is denk ik een must om te zorgen dat er geen overlast is met bussen, bijvoorbeeld. In Kinderdijk is het gelukt om meer dan 50 procent van de betalende bezoekers over water naar ons toe te krijgen. We liggen aan de snelweg. Alleen we gebruiken hem veel te weinig. En ook dat is een kwestie. Als je toeristen van de zeecruisevaart in Rotterdam wil hebben. Daar staan elke week ik geloof 150 bussen op de kade om de mensen naar Delft, Amsterdam, weet ik wat te brengen. Het is veel makkelijker als die mensen op de Spido of op de waterbus stappen en hier naartoe gevaren worden. Dat is haalbaar, dat is betaalbaar en het is veel minder vervuילend en we hebben geen verkeerscongestie. Veel minder. Zeker als ze elektrisch zijn.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: We zitten aan de drukste waterweg.

De voorzitter: Mevrouw Lammens, nog een vervolgvraag.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dat was het.

De voorzitter: Dat was hem? De heer van der Vlist, zou u misschien uw microfoon weer uit willen zetten? De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u. Ik hoorde u zeggen over dat het wellicht gecombineerd kon worden met ROC of Da Vinci en dergelijke. Zijn er al contacten bij? En hoe staan zij daartegenover?

Inspreker 2: We zijn nu al leerwerkbedrijf bij Da Vinci. En we willen met Da Vinci, als die daarvoor in zijn, ook een programma opzetten om een landelijk kenniscentrum, maar ook langer als opleidingscentrum voor de ambacht van molenmakers. Die letters staan voor bewustwording ambacht van molenmaker. Er is veel aandacht voor molens, er is veel aandacht voor molenaars, maar niet voor het ambacht van molenmaker. We hebben 1.200 molens in Nederland. Die worden onderhouden, gerestaureerd door een goede 100 ambachtsmensen. En we willen daar de landelijke opleiding voor gaan verzorgen hier in Dordrecht. Er zijn contacten met Da Vinci. Er zijn contacten met de Rijksdienst Cultureel Erfgoed voor dat restauratie opleidingsvakgebied. En dat willen we hier gaan invullen.

De voorzitter: Dan zag ik nog een vraag bij mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste bedankt voor het inspreken en dat u het wil gaan doen. Alleen ik hoorde u net zeggen, ik wil wat betekenen voor de buurt. Wat had u in gedachten?

Inspreker: Sorry, ik had hem nog niet uitgezet. Een aantal dingen. Bijvoorbeeld leerwerkbedrijf en opleidingsinstituut, ook voor de studenten hier van het Da Vinci College. Ik wil wat betekenen voor de molen Kyck Op Den Dyck. Ik weet dat ik daar acht jaar geleden al geweest ben, en dat dat een molen is die men slecht rendabel kan maken, zal ik het maar heel voorzichtig zeggen. En daar kunnen wij bij helpen als molenmakersbedrijf. Ik wil een dagbesteding doen met ASVZ. Die hebben hier in Dordrecht ruim honderd cliënten, nog meer, tweehonderd, dacht ik zelfs, zitten. En daar is behoefte aan een dagbesteding. En dat zou een dagbesteding hout kunnen zijn. Horeca, met een Dordtse ondernemer. Ik denk dat in zo'n wijk, samen met het Binnenvaartmuseum, dat ook een plek moet zijn in de horeca, maar ook voor de buurt, om de plek in de wijk te worden waar de buurt elkaar kan ontmoeten. En in zo'n ruimte zijn daar allerlei activiteiten mogelijk waar de buurt behoefte aan heeft. Is dit een goed begin?

De voorzitter: Ik zie nog een vervolgvraag, geloof ik, bij mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: De mensen in de buurt, de mensen van De Staart hebben een mindere portemonnee. Houden jullie ook rekening met de entreprijs, zodat die buurtmensen daar echt naar binnen kunnen komen?

De voorzitter: De heer Van der Vlist.

Inspreker 2: U zegt twee dingen. Je moet je afvragen of voor alle activiteiten, zeker de activiteiten die je voor de buurt organiseert, je daar toegangsprijs voor een museum zou moeten vragen. De winst komt niet van die paar mensen uit de buurt die dat museum bezoeken.

En zeker niet als je daar activiteiten organiseert. Dan moeten ze daar natuurlijk gebruik van kunnen maken, zonder kosten. Laten we het maar heel plat zeggen, de winst moet komen uit toeristen op de riviercruiseboten, en niet van de scholen die op bezoek komen. Daar kun je nooit geld mee verdienen. Dat hoeft ook niet.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie nog een vervolgvraag bij mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Een korte vraag. Ik weet, er staat dan horeca met terras. En volgens mij in de bouwvelop, bestemmingsplan staat geen terras, met name natuurlijk over geluidsoverlast voor in de buurt. Stel dat daar geen terras zou komen, is dat een probleem?

De voorzitter: De heer Van der Vlist.

Inspreker 2: Als dat zo is, dan moeten we een horecaondernemer zoeken die daar genoeg mee neemt. Die zal dan ook wel te vinden zijn. Alleen dan is het aanbod misschien minder attractief. Mag ik nog een aanvulling geven op de vraag van mevrouw zojuist over, wat kunnen wij voor de buurt ...

De voorzitter: Als dat een korte aanvulling is, want we hebben ook nog een andere presentatie.

Inspreker 2: Dat is niet mijn sterkste punt, korte antwoorden. Wij vinden het ook erg belangrijk dat we voldoen aan het Verdrag van Faro. We hebben natuurlijk een verantwoording naar de gemeenschap toe en naar de buurt toe. En dat betekent in dat Verdrag van Faro dat er heel veel gesproken wordt over toegankelijkheid en inclusiviteit. En dan gaat het niet over een rolstoel, maar over veel meer zaken. En we hebben in ieder geval de ambitie om het museum te worden wat het beste voldoet aan alle dingen die ze binnen het Verdrag van Faro bedacht hebben. En dat is ook mogelijk, omdat je een museum nieuw opzet. En dan kun je dat regelen, omdat je hebt alleen maar een doos. Daarin kun je aan het werk gaan. En dan kun je prima met mensen met beperkingen, op allerlei terrein, zorgen dat die wat te zien, te voelen, te ruiken en te ervaren hebben. En dat is een van die dromen die ik wil betekenen in deze stad.

De voorzitter: Dan kijk nog een laatste keer de commissie rond. Ik zie de heer Oostenrijk. De heer Stolk. Zijn er nog meer? Nee. Dan houden we het bij die twee. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, een paar keer is al gesproken over het woord museum. Ik vraag me af, is dat wel de goede betiteling van wat u allemaal zo wil? Dekte de vlag de lading wel? Oftewel, is er niet iets anders te verzinnen?

De voorzitter: De heer Van der Vlist.

Inspreker 2: Misschien is dan de lading die jullie er zelf aan gegeven hebben, historische verwondering, iets wat beter de lading dekt, want dan kun je je verwonderen over wat je allemaal daar gaat tegenkomen.

Dat is de vraag. Het is begonnen met een museum, met een molen op waren grootte. Dat was namelijk de slecht weer locatie die ik ooit in Kinderdijk voor ogen had, en die we op een plek een beetje buiten Kinderdijk zochten. Zo begon het ooit met een droom. En de droom van een molenmakersbedrijf zegt, ik wil mijn bedrijf inbrengen in een stichting, zodat het continuïteit heeft en het tot in lengte van jaren iets voor de molenwereld kan betekenen. En dat werk je uit. En dat wordt een soort museum, want je moet ergens toegang voor kunnen vragen en een kaartje kunnen laten betalen om geld te verdienen. Maar het klopt, het museum zal, ik denk, ongeveer 60, 70 procent van de ruimte in gaan nemen. Een beetje afhankelijk van wat het Binnenvaartmuseum ook in kan brengen en wil brengen, buiten het documentatiecentrum. Maar er komt ook een werkplaats en er komt horeca. Multifunctioneel gebouw vind ik ook zo'n '...'.

De voorzitter: Ik denk dat die duidelijk is. De heer Stolk.

De heer Stolk: Een korte vraag. Hoeveel mensen heeft u nodig om rendabel te zijn? Hoeveel toeristen?

Inspreker 2: Dat zetten we in de plannen. Want volgens mij willen we niet alles hier prijs geven. Maar er komt natuurlijk een kostendekkende begroting, met een aantal mensen, die ook besproken is met de financier van het plan. Dat zullen we vertellen in de stukken die in de aanbestedingsprocedure komen. Maar dat ga ik nu nog even niet zeggen. Niet zoveel als in Kinderdijk.

De voorzitter: Dan zou ik u allebei willen bedanken voor het inspreken, de heer Keizer en de heer Van der Vlist. En dan zou ik u willen verzoeken om weer plaats te nemen op de publieke tribune. Dan hebben wij nu ook nog een presentatie. En ik zou graag daarvoor het woord geven aan de heer Bos, denk ik. Voorkeur om alle vragen aan het eind van de presentatie te stellen. Kijk eerst naar de presentatie, schrijf alle vragen op en daarna komen we tot de vragen. De heer Bos.

De heer Bos: Het raadsvoorstel. Even terugkijken naar het proces. We zijn na de aanbesteding in '21 gestart in '22, en ook een deel van '23 nog, met de analyse van de vorige verkoop en hebben nagedacht over het vervolgproces. Eind '23 zijn we daadwerkelijk gestart. Hebben we diverse bijeenkomsten georganiseerd met ambtelijk, bewoners en geïnteresseerden. En later ook met de raad. En dat heeft uiteindelijk geleid tot de Nota van Uitgangspunten die nu voorligt. Even heel kort terugblikken op de vorige verkoop in 2021. De conclusie was destijds dat geen enkele partij aan alle eisen voldeed, en dat dat de reden was om de verkoop of de dispositie te stoppen destijds, omdat niemand voldeed aan alle eisen, was de relatie met de prijs ook lastig, een struikelblok.

De voorzitter: Sorry, ik ga u heel eventjes onderbreken, omwille van de kijkers thuis. Het zou kunnen dat de microfoon iets te ver weg staat om uw input goed op te pakken. En dat willen we onze kijkers thuis natuurlijk niet aandoen.

De heer Bos: Schuiven we hem iets naar voren.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Bos: En tenslotte, de afweging die gedaan is, was lastig, omdat niet alle beoordelingscriteria objectief afgewogen konden worden. Dat zijn dingen, die hebben we meegenomen in de nieuwe verkoop. En Josse zal daar meer over vertellen.

De heer Reinsma: Toen zijn we gestart met het nieuwe vervolgproces, om tot een nieuwe verkoop te komen. Gestart met kritisch kijken naar de kaders die hier lagen, maar daarnaast inderdaad een zorgvuldig proces vormgegeven, waarbij we ook uitgebreid geparticipeerd hebben, zoals Jeroen net al zei, met enkele bijeenkomsten, zowel ambtelijk, burgerlijk als bestuurlijk. Daar zijn een aantal waarden uitgekomen. Die zijn vertaald ook naar scenario's. Die scenario's dienen ter inspiratie, ook van toekomstige geïnteresseerden. We schrijven niet voor de markt, maar dient wel ter inspiratie. Dat proces heeft ook geleid tot het herijken van de kaders. Daarop aanvullend hebben we onderzoeken geactualiseerd, hebben we ook nieuwe onderzoeken uitgezet, om daarmee een goed totaalbeeld te krijgen van de hal. En al die voorgaande elementen hebben ons ook in staat gesteld om de haalbaarheid ervan goed te toetsen. Daarmee hebben we ook de financiële haalbaarheid goed in beeld kunnen brengen. Dat heeft geleid tot de Nota van Uitgangspunten, waarin we dat uitgebreid beschreven hebben. Die uitgangspunten bij de verkoop zijn nu als volgt. Het is passend binnen Stadswerven en de stad. Nabuurschap, waar wel enige overlap in zit overigens. Historie, als onderdeel van de herontwikkeling. De ruimtelijke kwaliteit en de marktconforme prijs. En die financiële haalbaarheid hebben wij uitgebreid in beeld gebracht. We hebben de kosten die erbij komen kijken uitgebreid doorgerekend, waarbij we uiteindelijk ook zijn gekomen tot residuele waardebepalingen voor de verschillende scenario's. En we tot de conclusie komen dat er wel degelijk kansen liggen en haalbare plannen mogelijk zijn voor de hal, ook als zodanig beschreven in de nota. Uiteindelijk is het aan de markt zelf om hier een invulling aan te gaan geven. Maar hiermee weten we wel dat er kansen liggen, en dat die haalbaar zijn. Misschien ook even een klein doorkijkje naar het vervolgtraject. Want de Nota van Uitgangspunten is niet het eindstation. De Nota van Uitgangspunten beschrijft de kaders die voor verkoop zijn. Die worden vervolgens doorvertaald naar een selectie- en een gunningsleidraad. We gaan een getrapte aanbestedingsprocedure uitzetten, waarop indieners zich kunnen inschrijven. Die plannen worden dan ook in twee fasen beoordeeld. Maar belangrijk is daarbij dat de kaders, die beschreven zijn in de Nota van Uitgangspunten, worden vertaald naar concrete beoordelingscriteria. Die zullen landen in de selectie- en de gunningsleiden, om zo uiteindelijk hopelijk tot een positieve gunning over te kunnen gaan, waarop een contractfase nog zal volgen. Zo zal het vervolg eruitzien. Dat was eigenlijk in het kort even onze presentatie. En dan kijk ik heel even naar de voorzitter, want er waren schriftelijke vragen ingediend, is het wenselijk om daar nu, middels de presentatie, bij stil te staan of is het fijn om tot vragen over te gaan?

De voorzitter: En u refereert aan welke schriftelijke vragen? Want er is natuurlijk ook nog een geheim stuk wat erbij zit. Ik weet niet of u daaraan refereert?

De heer Reinsma: Daar refereer ik niet aan. Er waren schriftelijke vragen ingediend. Die hebben we in de presentatie geplakt, met de antwoorden erbij. En die zijn beantwoord.

De voorzitter: Dan kijk ik gewoon de commissie rond of er vragen zijn. De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Dank u wel voor de presentatie trouwens. Ik zie staan bij de uitgangspunten, passend binnen de Stadswerven. En dat doet bij mij de vraag oppoppen, wat is bijvoorbeeld passend en wat zou niet passend zijn? Hoe kan ik daar een beeld bij krijgen? Kunt u daar iets over vertellen?

De voorzitter: De heer Reinsma.

De heer Reinsma: Ik denk tweeledig. Enerzijds passend binnen de woonwijk, die Stadswerven is. Het programma zal daar ook rekening mee moeten houden. Dat betekent dat zwaar overlastgevendende praktijken niet wenselijk zijn daar in de hal. Dat enerzijds. En anderzijds aansluitend bij het karakter van Stadswerven, en ook van Dordt. Dus een stedelijk maritiem karakter, wat de uitstraling van de Biesboschhal, denk ik, al in zich heeft, maar ook aansluit bij het gehele karakter van de wijk en de stad.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik de heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Voorzitter, even een vraag. Als ik even naar de stukken kijk, dan wordt het buitenterrein, wat ligt rondom de Biesboschhal, niet mee verkocht. Oftewel, er wordt eigenlijk aangegeven dat men zelf naar een parkeeroplossing zal moeten komen. Ik vroeg me eigenlijk af, wordt hier juist niet mee het aantal gegadigden beperkt? En daarnaast wordt er eigenlijk ook nog eens een keer aangegeven dat voor eventuele personeelsleden, voor zover dat niet is in te passen in het pand, wat eigenlijk ook dure vierkante meters zijn, dat die zouden moeten gaan parkeren bij de parkeergarage van het Energiehuis. Maar waren er ook niet de plannen, onder andere, om die parkeergarage te verplaatsen, waar nog geen oplossing voor is?

De voorzitter: De heer Reinsma.

De heer Reinsma: Ik hoor veel vragen achter elkaar. Ik zal ze een voor een proberen te beantwoorden. Volgens mij moet er over het verplaatsen van de parkeergarage nog formele besluitvorming plaatsvinden, bij mijn weten. Vooralsnog gaan we ervan uit dat die blijft staan even, zeg ik voor het gemak. En dat noordelijk pleintje, het parkeren is en blijft een lastige opgave voor de Biesboschhal. Er zal gewoon aan de parkeernorm voldaan moeten worden. Daar hebben we op voorgesorteerd door, die normen vallen uiteen in parkeren voor bezoekers en parkeren voor personeel. Parkeren voor bezoekers kan opgevangen worden in de openbare ruimte. Daarnaast heb je ook nog fietsparkeren. Dat wordt nu opgelost op dat noordelijke pleintje. Dat wordt ingericht door de gemeente. Daartoe is besloten, omdat de Stadswerven in zijn geheel autoluw wordt ingericht en er waren afhankelijkheden met het naastgelegen woonkavel, waar ook de ingang van een parkeergarage is voorzien, waardoor daar fietsparkeren wordt opgelost. Dan blijft alleen het personeelsparkeren over, waar de toekomstige indiener nog aan moet voldoen. Daarvan hebben we een handreiking gedaan, door een studie te doen naar een parkeergarage in de hal, als oplossing. Dat is misschien niet het meest gewenste scenario, maar uiteindelijk is dat wel de ... Of het meest gewenste scenario?

Het is een van de weinige oplossingen die resteert, waardoor we het parkeren wel kunnen oplossen, op die manier.

De voorzitter: Een vervolgvraag, de heer Tutupoly?

De heer Tutupoly: Ja. Want dan had ik eigenlijk nog de vraag gesteld, bent u dan niet van mening dat dat eigenlijk een aantal de gegadigden zal beperken die tot koop over wil gaan, juist omdat je die parkeergelegenheid nu inperkt?

De heer Reinsma: Dat denken wij niet. Door alleen dat noordelijke kavelkje is het parkeerprobleem namelijk nog niet opgelost. Er zijn daar ook maar een beperkt aantal parkeerplaatsen mogelijk. Daarmee is het parkeerprobleem nog steeds niet opgelost. En wij denken dat dit zowel voor de hal als voor de hele Stadswerven een betere oplossing is uiteindelijk.

De voorzitter: Dank u wel. Was dat dan voldoende antwoord? Ja. Dan zag ik mevrouw Kamphuis. En ik zag daar nog meer handen de lucht in gaan. Mevrouw Lammens ook nog, en de heer Oostenrijk. Allereerst dan mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Ik heb twee hele korte vragen. Eén, als u parkeren in de Biesboschhal gaat doen, dan gaat u toch aan de buitenkant sleutelen. Dan blijft de buitenkant niet mooi, van lelijkheid. Maar hij is mooi. En twee, bent u niet bang dat de parkeeroverlast de wijk in gaat, waar al een parkeerprobleem is?

De voorzitter: De heer Reinsma, het waterbedeffect.

De heer Reinsma: Het waterbedeffect? Door bezoekersparkeren in de wijk op te lossen, dan zal daar de parkeerbehoefte toenemen. Maar volgens de parkeernormen is dat op te vangen, dat is uitgerekend, en mogelijk. En aan de buitenkant van de hal, in de plek waar dan de parkeergarage is voorzien, zijn de ingrepen dusdanig minimaal dat de inbreuk in de monumentale waarde tot een minimum beperkt wordt. Daar hebben we rekening mee gehouden in het ontwerp, en doen we juist deze voorzet om ook de ingrepen tot een minimum te kunnen beperken.

De voorzitter: Een vervolgvraag hierop, mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Wat is dan de reden waarvoor jullie dat stukje grond niet mee willen verkopen? Dan is gelijk het parkeerprobleem opgelost.

De voorzitter: De heer Reinsma.

De heer Reinsma: Daarmee is het parkeerprobleem niet opgelost, want je moet nog steeds voldoen aan de parkeereisen. Stel, je doet die inwendige parkeergarage niet, dan nog kan je maar een heel beperkt aantal parkeerplaatsen realiseren op dat noordelijke kavelkje, wat naar alle waarschijnlijkheid niet genoeg gaat zijn om te voldoen aan de normen. Op deze manier hebben we dat wel opgelost eigenlijk.

De voorzitter: Ik zie dat dat voldoende antwoord was. Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Ik zag dat er stond dat chroom-6 gesaneerd moet worden. Is dat een grote opgave of, kan je het gewoon ... Ik heb ook weleens gelezen dat je dat kan overschilderen. Is het zo iets? Kunt u dat uitleggen?

De voorzitter: De heer Reinsma.

De heer Reinsma: Bij overschilderen moet je het al gaan saneren. Als je ermee gaat werken en overschilderen, dan ben je eigenlijk verplicht om het gelijk te saneren. En dat is best een opgave die de kosten en de waarde ervan drukken.

De voorzitter: Een vervolgvraag erop?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ja, graag. Heeft u een idee aan welke kosten je dan moet denken?

De heer Reinsma: Dat hebben we uitgezocht. En dat hebben we vervolgens mee meegenomen in de berekeningen van de scenario's en de residuele waardes.

De voorzitter: Dat was voldoende antwoord, mevrouw Lammens? Zou u uw microfoon weer uit willen zetten? Dank u wel. Dan de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ik heb er een aantal, voorzitter. Ik meen me te herinneren, maar u kunt me corrigeren, dat aan de zuidwestkant van de hal er een betaald parkeergelegenheid nu was, of is. Ik ben er niet recentelijk geweest. Als je aan de westkant langs de Biesboschhal rijdt, langs de Leefwerf, om het maar zo te zeggen, dan kan je daar je auto parkeren. Wat is de status daarvan in de toekomst? Want in die zin kan je, zij het beperkt, parkeren. Voor wie, laat ik even het midden. Maar er is parkeerruimte. Mijn vraag is, hoe moet ik die faciliteit plaatsen in, laten we zeggen, de nieuwe setting?

De voorzitter: De heer Bos zie ik naar de microfoon grijpen.

De heer Bos: Laat ik ook eens een antwoord geven. De parkeerplaatsen in de wijk, daarvan is vanuit het bestemmingsplan en vanuit de plannen gezegd, die kan de capaciteit van de bezoekers opvangen. Parkeren voor personeel moet altijd op eigen terrein. Dat is gewoon een uitgangspunt, ook straks als je een omgevingsvergunning gaat indienen.

De heer Oostenrijk: Maar daar kan je over twisten of je dat op die manier wil regelen. Maar dat komt dan in een vervolgverhaal.

De voorzitter: Dat lijkt me geen technische vraag inderdaad. Voldoende antwoord op die vraag? De volgende vraag.

De heer Oostenrijk: De volgende vraag. De opgestelde kostenraming voor die casco restauratie, is die beschikbaar?

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos: Die hebben wij gemaakt, maar die willen we niet beschikbaar stellen zomaar bij de openbare stukken of aan potentiële kopers, omdat daar zitten vanuit de gemeente ook bepaalde aannames in. Daar willen we door kopers later niet op afgerekend worden. En daarnaast vinden wij het aan de kopers om een plan te maken voor de verbouwingskosten en een verkoopprijs.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Deze vraag is uiteindelijk ook een stukje politiek. En het gaat hier om een geheim stuk, die we op dit moment inderdaad ...

De heer Oostenrijk: Ik vraag me af wat dan het geheime karakter is. Maar heb ik nu een antwoord op gekregen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, even. Volgens mij hebben we de mededeling gekregen dat we die kunnen inzien, op aanvraag, bij de griffie, toch?

De heer Oostenrijk: Die ken ik niet.

De voorzitter: Ik geloof dat mevrouw Vermeulen een aanvulling hierop heeft.

Mevrouw Vermeulen: Ik weet niet precies wat er in de bijlage staat. Maar er staat in dat de geheime bijlage op verzoek van de commissie verstrekt kan worden. En inzien op papier bij de griffie is een beetje ouderwets. Dan stel ik voor dat dat de commissie, als ze dat wil, verzoekt om die geheime bijlage. En dan wordt hij, zodra die geheim beschikbaar is, geheim aan het vergaderdossier toegevoegd.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Oostenrijk, de derde vraag.

De heer Oostenrijk: Dit was eigenlijk in aanvulling op de volgende. De status van dat inspectierapport. Dat inspectierapport hebben we gezien. Dat is niet geheim. Hoe moet ik dat zien, in de zin van, hoe verplichtend zijn al die maatregelen om ze ook uit te voeren? Ik bedoel, de ene aanbieder zal zeggen, jongens, daar moet ik flink voor gaan inboeken voor wat betreft de kosten. De andere zal misschien zeggen, daar denk ik iets anders over. Hoe moet ik die inhoud van die technische staat zien? En laten we zeggen, hoe compleet is die? Bijvoorbeeld, er wordt geen vermelding gemaakt over asbest. Is dan de constatering dat er geen asbest in het gebouw zit? Ik bedoel, ik probeer even te achterhalen dat de aanbieder wordt geconfronteerd met heel veel onzekerheden. Die moet hij dan maar blijkbare op eigen noemer trachten te achterhalen, om daar, laten we zeggen ...

De voorzitter: Zou u het wel technisch willen houden, uw vraag, de heer Oostenrijk?

De heer Oostenrijk: Ik vraag naar de status van die bouwkundige staat. Hoe moet je die beoordelen, als het gaat om, in relatie tot de aanbieders?

De heer Bos: De opname geeft een idee van welke maatregelen genomen moeten worden om het gebouw te onderhouden of weer geschikt te maken.

En zo is die voor de aanbidders beschreven. De ene aanbieder zal dat ambitieniveau op een ander niveau hebben dan de andere. Maar het geeft een beeld van wat het gebouw nodig heeft aan onderhoud, de komende tijd.

De voorzitter: Is dat voldoende antwoord? Heeft u nog een vervolgvraag?

De heer Oostenrijk: In die zin begrijp ik uw woorden. Het geeft een beeldvorming van wat er zoal misschien gedaan zou moeten worden. Klopt dat dan zo ongeveer?

De heer Bos: Iets meer dan een beeld hoor. Het is vrij gedetailleerd, wat dat betreft.

De heer Oostenrijk: Dan toch nog even over het punt ...

De voorzitter: U heeft nog een vraag?

De heer Oostenrijk: Ja. In ieder geval over dit onderdeel chroom-6.

De voorzitter: Daarna ga ik door naar de heer Wringer.

De heer Oostenrijk: Daar staat met zoveel woorden, dit leidt echter tot aanzienlijke aanvullende investeringen die gedaan moeten worden, die de vraagprijs stevig drukken. Hoe komt een aanbieder erachter hoeveel die dat moet beoordelen? Los even van de cijfermatigheid, wordt de inhoud van de constatering dat er chroom-6 zit wel gedeeld?

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos: Het chroom-6-rapport is volgens mij onderdeel van de stukken die worden verstuurd aan de aanbidders. Ze weten waar chroom-6 zit. En het is dan aan hun vervolgens om te beoordelen wat ze daarmee moeten en wat er gesaneerd moet gaan worden.

De voorzitter: Dan ga ik door naar de heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ten eerste hopen we natuurlijk dat er een leuke invulling komt in de Biesboschhal. En misschien loop ik wel iets vooruit. Ik heb geen vraag, maar ik wil wel iets meegeven. Als we dadelijk in de contractfase zitten, kan daar worden opgenomen dat de Biesboschhal binnen x-jaar opgelapt en operationeel moet zijn? Om te voorkomen dat deze jarenlang leeg blijft staan. Het blijft natuurlijk een lastig gebouw. Of na zoveel jaar vervalt de verkoop als deze niet wordt ontwikkeld. Want panden die heel lang leeg blijven staan, hebben al genoeg in Dordrecht. Ik wil eigenlijk in de contractfase dat er een clause komt dat die echt ontwikkeld wordt of anders terugkomt naar de gemeente. Is dat mogelijk?

De voorzitter: In hoeverre deze vraag juridisch te beantwoorden is en technisch en niet politiek? Kunt u hier een antwoord op formuleren?

De heer Bos: Juridisch gezien kun je dat natuurlijk met een koper zo afspreken. Dat gebeurt wel vaker.

De voorzitter: Houden we het daarbij. De heer Wringer, voldoende zo?

De heer Wringer: Het zou mooi zijn als dat er dan ook echt in komt.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Ik heb nog een vraag over dat parkeren, want ik snap dat gewoon niet zo. Volgens mij is er toch een exploitant die het pand gaat beheren, kopen of verhuren of wat dan ook. Die maakt uit of het personeel dan inpandig of ergens anders kan parkeren. Ik bedoel, waarom staat dat er per se in dat dat in dat pand moet? Daar gaan wij toch helemaal niet over, of er gelegenheid tot parkeren moet zijn voor personeel? Want dan ga ik dat ook bij mijn werkgever vragen.

De voorzitter: De heer Reinsma.

De heer Reinsma: Zou ik zeker gaan vragen. De parkeernorm is gebaseerd op functie. Afhankelijk van de functie die erin komt, daar hangt een bepaalde parkeernorm aan vast waaraan voldaan moet worden. Afhankelijk van de plannen die worden ingediend, komt daar een cijfer uitgerold waaraan voldaan zal moeten worden. Bij inschrijven zal er ook aan die norm voldaan moeten worden. Uiteindelijk is er mogelijkheid om middels een Mobiliteitsplan, maar dat is pas na gunning, eventueel af te wijken van die parkeernorm, indien goed onderbouwd. Maar dat is een vrij intensief traject, wat we in de verkoopfase niet kunnen organiseren. Dat vraagt veel van een toekomstige exploitant. En zal er in de verkoopprocedure voldaan moeten worden aan de parkeernorm. Eventueel is er een mogelijkheid om in een later stadium ervan af te wijken. Geeft dat antwoord op uw vraag?

De voorzitter: Dat was precies mijn vraag. Geeft dat antwoord op uw vraag, mevrouw Kruger?

Mevrouw Kruger: Ja hoor.

De voorzitter: Mooi. Fijn. Goed om te horen. Dan kijk ik de commissie rond. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik weet niet of het al zo concreet ter sprake is geweest, maar er wordt in het stuk gesproken, in de nota, over de drie scenario's, en dat het ook getaxeerd is op basis van de drie scenario's. Tenminste, dat is mijn conclusie. Dat wordt niet gedeeld met potentiële kopers. En ik vraag dat even, omdat ik denk, hoe kan iemand een goed bod doen, als wat eraan moet gebeuren afhankelijk is van wat je eventueel gaat doen? En daar hebben jullie volgens mij op getaxeerd. Hoe komen mensen aan die gegevens? Krijgen ze die, of niet?

De voorzitter: Krijgen ze die gegevens? En waarom wel of niet?

De heer Bos: Wat betreft de stichtingskostenberekening, hebben we het net over gehad, die willen we niet aan kopers of geïnteresseerden beschikbaar stellen. Wij hebben die taxatie gemaakt op basis van een residuele benadering.

Die werkt als volgt. Je kijkt eerst naar alle kosten die het gebouw nodig heeft om het geschikt te maken voor jouw bestemming, die je erin wil huisvesten. En vervolgens kijk je naar de opbrengsten. En als je die twee van elkaar afhaalt, heb je de verkoopprijs. En we hebben dat gedaan voor deze drie scenario's om voor onszelf te toetsen, blijft er dan een haalbare businesscase over en kunnen we door met de verkoop?

De voorzitter: Mevrouw Koene, een vervolgvraag?

Mevrouw Koene: Jazeker. Dat betekent dat iedereen die geïnteresseerd is om een bod te doen een eigen taxatie moet laten maken?

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos: Hij hoeft geen eigen taxatie te maken. Hij moet een eigen businesscase voor zijn plan maken. Hij moet in beeld hebben, wat kost het om die hal geschikt te maken? En hij moet een raming hebben, wat gaat het mij opleveren gedurende de looptijd? Dat zou hij zelf moeten doen.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Tot slot, voor dit moment. Er wordt gesproken over een marktconforme prijs, die dan betaald moet worden. Kan dat ook 1 euro zijn?

De voorzitter: De heer Bos.

De heer Bos: We hebben in de Nota van Uitgangspunten geen minimumprijs opgenomen.

De voorzitter: Dat is een antwoord. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, tot nog even door op dat fenomeen marktconforme prijs. Want daar zat ik ook mee te worstelen van, het moet een marktconforme prijs zijn. U zegt met zoveel woorden, er is geen minimumprijs of er is geen maximumprijs. Wat is dan de waarde nog van het woord marktconforme prijs? Want elk scenario heeft zijn eigen invulling. Ik worstel met dat fenomeen, het moet een marktconforme prijs zijn. Hoezo?

De voorzitter: De heer Reinsma.

De heer Reinsma: Uiteindelijk zal er in de selectie- en gunningsleidraden. en met name in de gunningsleidraad, wat later in het verkoopproces, eigenlijk gewogen op twee aspecten, kwaliteit en prijs. Dat is afhankelijk van het programma en de plannen die indieners hebben. Dat wordt gewogen. En dat wordt ook gewogen ten opzichte van de prijs. Op die manier hopen we een afweging te kunnen maken tussen die twee, waardoor er ook een marktconforme prijs, die een bepaalde waarde krijgt in het verkoopproces ... Wat wel indieners stimuleert om daadwerkelijk een goede prijs neer te leggen.

De voorzitter: Een vervolgvraag hierop, de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: U spreekt over het woord we. Wie is we? Oftewel, wie beoordeelt dit hele traject? Wie zit er met rugnummers in de selectiecommissie?

De heer Bos: We gaan een selectiecommissie ambtelijke vormgeven?

De heer Oostenrijk: Nee, gewoon compleet. Wie zit er in de selectiecommissie?

De heer Bos: Ook dat moeten we nog beslissen.

De voorzitter: Er hoeven geen namen te worden genoemd. Dat hoeft sowieso niet. Het gaat gewoon om ambtelijke organisatie. Gaat meer om functies. Wat voor mensen er zitten? Niet zozeer om namen.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, als het niet publiekelijk mag, zou ik toch als raadslid graag weten wie deze plannen gaat beoordelen? En als het niet linksom kan, dan toch maar rechtsom. Want we hebben natuurlijk al een heel mislukt traject achter de rug.

De voorzitter: Hier zit behoorlijk wat mening in, de heer Oostenrijk. Zou u tot een technische vraag kunnen komen? En anders ga ik door naar een volgende persoon.

De heer Oostenrijk: Mijn vraag is, kan linksom of rechtsom ons als raad informatie worden gegeven wie zitting hebben in die selectiecommissie? Want het is nogal wat, zeker als het gaat om die verschillende scenario's met tal van aanbieders. Dat vergt zorgvuldigheid.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Bedoelt mijnheer Oostenrijk te zeggen dat hij geen vertrouwen heeft in dat de organisatie, met de wethouder samen, een goede selectiecommissie kan vaststellen?

De heer Oostenrijk: Ik weet niet wie er in de selectiecommissie zit.

De voorzitter: Dit lijkt mij iets ...

Mevrouw Koene: Maar voorzitter, is dat iets waar mijnheer Oostenrijk over moet gaan?

De voorzitter: Dit debat lijkt mij niet nodig op dit moment. De vraag staat genoteerd, in ieder geval. In hoeverre daar normaal antwoord over te geven valt binnen onze normale omgangsvormen, dat we ambtenaren ook gewoon over het algemeen niet bij naam, en in dit geval helemaal niet ... Hoeft ook niks van intimidatie of wat dan ook, wat je anders in de hand gaat werken. Dat moet zeker niet gaan gebeuren. Waar het functies betreft lijkt me dat een alleszins redelijke vraag. En hij staat in ieder geval genoteerd. Ik ga door. Ik had mevrouw Koene inderdaad opgeschreven.

Mevrouw Koene: Ben ik nu even mevrouw Schnabel, want die kon helaas hier zelf niet aanwezig zijn. Dat is voor mij heel lastig om een PvdA'er te zijn.

De voorzitter: Een nieuwe fusie aanstaande, mevrouw Koene?

Mevrouw Koene: Maar goed, mevrouw Schnabel had om deze bespreking gevraagd. Ik wilde net zeggen, ik zit naast mijn compagnons, heb ik dan begrepen. Mevrouw Schnabel vraagt, en even, hang mij er niet aan op, is het niet mogelijk om te kiezen voor sloop en over te gaan tot de bouw van sociale huisvesting?

De voorzitter: Is het mogelijk om over te gaan tot sloop en het bouwen van sociale huisvesting? Wie kan de vraag van mevrouw Schnabel beantwoorden? De heer Bos.

De heer Bos: Technisch antwoord. Het is niet mogelijk, want het gebouw is een gemeentelijk monument. Mag in die zin niet worden gesloopt.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, ik kijk even naar u. Is dat voldoende ...

Mevrouw Koene: Mevrouw Koene had al gewaarschuwd dat dit een beetje de uitkomst zou kunnen zijn.

De voorzitter: Dat dacht mevrouw Koene al. Dat mag. Technisch gezien kan dat niet. Ik kijk de commissie rond. Zijn er nog meer vragen? De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik ben er toch nog niet helemaal uit, over die marktconforme prijs. Ik vroeg me namelijk af, hoe gaat die bepaald worden? Ik kan me voorstellen, afhankelijk van bepaalde functie, stel je voor kantoorruimte, dat daar een bepaalde vierkantemeterprijs op losgelaten wordt, wat anders kan liggen dan bijvoorbeeld retail. Als je die prijs tot stand hebt laten komen, rekening houdende met de vierkantemeterprijs in de omgeving, vroeg ik me eigenlijk af, hoe verhoudt zich de activiteiten dan die jullie noemen om die marktconforme prijs te bepalen? Want je hebt die vierkantemeterprijs dan. En vervolgens zeg je, hoor ik u zeggen, afhankelijk van het soort activiteit wat plaats gaat vinden, wordt er een marktconforme prijs bepaald. En dat kan ik niet helemaal volgen.

De voorzitter: Hoe die tot stand komt dan? Wie mag ik daarvoor het woord geven? De heer Bos.

De heer Bos: Ik wil een poging doen. Volgens mij wordt de marktconforme prijs bepaald door de inschrijver zelf. Die doet een bod, op basis van een businesscase. En dat is dan marktconform voor die aanbieder. Het is niet zo dat er een marktconforme prijs is voor de hele hal. Elke functie zou wellicht gemengd zijn en kent dan een andere marktconforme prijs.

De voorzitter: De heer Tutupoly, een vervolgvraag erop.

De heer Tutupoly: Dat die prijs afhankelijk is van de bieding, dat gaat er bij mij eigenlijk niet helemaal in.

De voorzitter: Pas daarmee op, dat niet alvast vooruitloopt op de oordeelsvormende vergadering, de heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Maar ik bedoel, als ik even naar de uitleg luister, de aanbieder bepaalt die marktconforme prijs. Dan vraag ik me af, is dat logisch? Want het is zijn prijs die hij biedt. Maar dat zou niet de prijs hoeven zijn, want bij marktconforme prijs ga je meestal uit van een prijs die er in de markt geboden wordt, wat gebruikelijk is eigenlijk voor dit soort objecten.

De voorzitter: Wat is uw vraag, de heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik kan het niet helemaal volgen dat je zegt, afhankelijk van de degene die het bod doet, dat is de marktconforme prijs dan. Dan laat je eigenlijk heel die markt los, want dit is een prijs die bepaald is door de koper. En die zal daarbij gebaat zijn om zo goedkoop mogelijk in te kunnen kopen.

De voorzitter: De heer Reinsma.

De heer Reinsma: Ik zal proberen nog een toevoeging te doen. Hopelijk dat het iets verheldert. Maar in de gunningsfase wordt er uiteindelijk kwaliteit gewogen en wordt de prijs gewogen. Er komt een bepaalde score uitgerold, op basis van de kwaliteit en de prijs die wordt ingediend. En die tezamen vormen de definitieve score, waarop gegund wordt. Een prijs is een onderdeel van de te verdienen score, die gemaakt worden, maar de kwaliteit is dat ook. Die twee samen vormen uiteindelijk een afweging, waar een winnaar uit de bus zal komen rollen. Dat stimuleert de markt wel om een goede prijs neer te leggen. Anders zullen ze ook niet scoren op die prijs. Op die manier stimuleren we eigenlijk wel een marktconforme prijs.

De voorzitter: Dat was even een aanvulling. Dan kijk ik de commissie weer rond. Zijn er nog meer vragen voor de heer Reinsma en de heer Bos? Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Wordt er gekeken gewoon wat het beste haalbaar is? Want het is wel leuk om een mooie prijs neer te zetten, maar als dan vervolgens ... Er moet aardig wat aan het pand getimmerd worden en gesaneerd. Als het dan toch allemaal niet haalbaar is en je wil een bedrijf gaan voeren, het moet wel haalbaar zijn om te kunnen ondernemen. Er wordt wel gekeken dat het een haalbare situatie gaat worden? Dat we een goede onderneming daar kunnen neerzetten? Dat dat als belangrijkste uitgangspunt wordt ...

De voorzitter: Is haalbaarheid een criterium? De heer Bos.

De heer Bos: Onderdeel van de selectiecriteria is beoordeling van de businesscase. Alle aanbieders moeten een businesscase indienen, waaruit blijkt hoe dat hun verdienmodel eruitziet. En die wordt inhoudelijk beoordeeld, als onderdeel van de selectie.

De voorzitter: Een vervolgvraag, mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Graag. Even een vervolgvraag. Daar worden ook de kosten meegewogen die bij de verbouwing aanwezig zijn?

De heer Bos: Ja, dat is een volledige businesscases. Dat is zowel de exploitatie als de verbouwing.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel.

De voorzitter: De volledige businesscase wordt meegewogen. Zijn er nog meer vragen? Het blijft stil. Nog een laatste vraag, de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: De aankoopwaarde, los even of het marktconform, is er één, maar het element van hoe vruchtbaar de exploitatie is, dat is natuurlijk een andere. Hoe worden die tegenover elkaar afgewogen? Want je kan natuurlijk de hoogste in prijszin zijn, maar misschien de laagste in overlevingskans. Ik zeg het nog even op die manier.

De voorzitter: Ik denk dat die vraag eigenlijk min of meer net is beantwoord, maar ik weet niet of daar nog een aanvulling op te geven is?

De heer Oostenrijk: Hoe worden die in dat hele selectietraject meegenomen?

De heer Bos: We hebben aangegeven dat de uiteindelijke winnaar een combinatie is van kwaliteit en prijs. En dat zit inderdaad in de aankoopprijs. En in de kwaliteit zit de beoordeling van de businesscase.

De voorzitter: Ik constateer, geloof ik, dat er geen vragen meer zijn. Dan is de vraag aan jullie, hebben we voldoende een beeld kunnen vormen van dit raadsvoorstel, of is er nog meer beeldvorming nodig? Ik geloof het niet, want we hebben nog een half uur en er wordt geen gebruik van gemaakt. Helemaal mooi. Dan is de vervolgvraag, wat gaan we verder doen met dit raadsvoorstel? Wilt u dit naar de gemeenteraad sturen als hamerstuk of wilt u hier een oordeelvormende vergadering? Mevrouw Koene, die wil er wat over zeggen.

Mevrouw Koene: Ik heb vorige week al geprobeerd om het oordeelsvormend te laten bespreken, niet beeldvormend, maar dat was mislukt. En niet alleen daarom, maar ook omdat ik van een aantal dingen wat vind, zou ik het graag oordeelsvormend willen bespreken. En dat heeft onder andere te maken met een aantal uitlatingen die erin staan, met betrekking tot dat er geen subsidie aantrekkende activiteiten mogen plaatsvinden, et cetera. Ik wil er gewoon wat van vinden.

De voorzitter: Een voorstel voor een oordeelsvormende vergadering, met onder andere de vraag, wat vindt de commissie van dat er geen, hoe moet ik het zeggen, subsidie gebruik van makende organisaties daar ...

Mevrouw Koene: Onder andere de subsidieaantrekkende activiteiten.

De voorzitter: Dat is meer een politieke vraag.

Mevrouw Koene: Maar ook met betrekking tot de marktconformiteit. Hoe zich dat verhoudt tot een bedrag waarvoor iets weg mag, ja of te nee? Ik weet niet, mevrouw Vermeulen gaat daar vast wat moois van maken. Maar ik heb geprobeerd om nu heel technische vragen te stellen. En ik wil er nu gewoon wat van vinden.

De voorzitter: Voldoende ook voor mevrouw Vermeulen, qua politieke vraag? Heel goed. Zijn er nog meer aanvullende politieke vragen. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Dat betreft het parkeeraspect. Met dan de vraag, is het terecht dat de verkoop zich beperkt tot de kavel van het gebouw zelf. Oftewel, is er een andere denkrichting mogelijk? En dat moet dan in de opinievormende sessie plaatsvinden. Het parkeer aspect, anders dan dat het in feite binnen in het gebouw ...

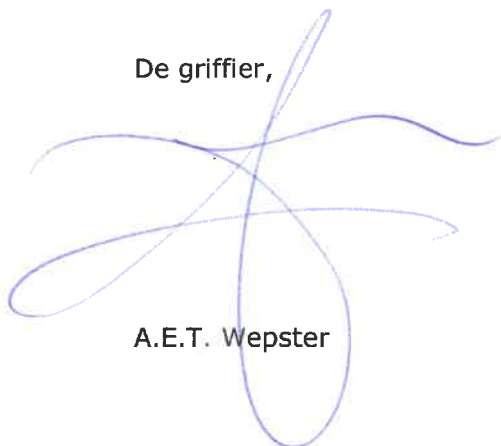
De voorzitter: Hij staat genoteerd. Zijn er nog meer politieke vragen? Uiteindelijk hoeven we ook niet de hele lijst vol te maken. De heer Tutupoly, nog een aanvullende politieke vraag.

De heer Tutupoly: Ik vroeg me eigenlijk af of ik hem niet gewoon breder kan trekken. In hoeverre is de commissie het eens met de uitgangspunten, zoals gehanteerd in het raadsvoorstel?

De voorzitter: Dat lijkt me sowieso altijd een goede. Dan moet ik daarnaast ook nog even formeel kijken of er voldoende commissieleden voorstander zijn van een oordeelsvormende vergadering. We hebben er drie. En we hebben er vijf nodig. Ik zie er vier. Meerderheid. Heb ik dat verkeerd? Ik geloof een meerderheid van de aanwezige fracties. We zijn met negen fracties aanwezig. Ik tel er nu vier. Dan zie ik een vijfde. Dan is het volgens alle formaliteiten helemaal rond. Dat is heel fijn. Dan gaan we dit gewoon nog een keer checken hoe dit precies zit. Dan sluiten we hiermee de vergadering af. Dan gaan we oordeelsvormend over dit raadsvoorstel verder spreken. Ik wens u nog een hele fijne avond. En zou u uw flesjes en glazen mee willen nemen naar de pantry?

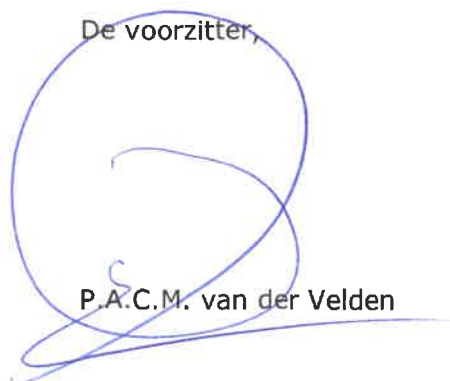
Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 27 mei 2025.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

P.A.C.M. van der Velden

